

GEBIEDSVISIE GEURHINDER EN VEEHOUDERIJ NEDERWEERT

ONDERZOEK NAAR GEURHINDER

30 maart 2017

GEBIEDSVISIE GEURHINDER EN VEEHOUDERIJ NEDERWEERT

ONDERZOEK NAAR GEURHINDER

In opdracht van	Gemeente Nederweert
Opgesteld door	Anita Michiels Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant Postbus 8035 5601 KA Eindhoven
Auteur	Anita Michiels
Projectnummer	236251
Datum	30 maart 2017
Status	Ontwerp

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Huidig geurbeleid veehouderij	2
1.2	Doel opdracht: evaluatie geursituatie 2016 en doorkijk toekomst	2
2	Relevante wettelijke kaders	4
2.1	Landelijke kaders	4
2.1.1	Wet geurhinder en veehouderij	4
2.1.2	Activiteitenbesluit	5
2.1.3	Besluit emissiearme huisvesting en Actieplan ammoniak	6
2.2	Gemeentelijk beleid	7
3	Uitgangspunten geurberekeningen	8
3.1	De gebruikte gegevens veehouderijen en geur gevoelige objecten.	8
3.1.1	Vergunningen bestand veehouderijen	8
3.1.2	Bestand geurgevoelige objecten (ggo's).....	8
3.2	Uitgangspunten huidige geursituatie 2016.....	9
3.3	Uitgangspunten onderzoek naar toekomstige geursituatie	9
3.4	Uitgangspunten woon- en leefklimaat	11
3.4.1	Hinderpercentage bepaalt het woon- en leefklimaat	11
3.4.2	Geurbelasting en hinder volgens de handreiking bij de Wgv	12
3.4.3	Achtergrond geurbelasting en hinder volgens het GGD advies.....	12
3.5	Geurkaarten en analyse woon- en leefklimaat	14
3.5.1	Geurkaarten met geurcontouren woon- en leefklimaat	14
3.5.2	Analyse van de achtergrond geurbelasting aan de hand van indeling in geurklassen	15
4	Gebiedsvisie: huidige situatie en ontwikkelscenario's	16
4.1	Huidige geursituatie	16
4.2	Toekomstscenario's vergeleken met de huidige geursituatie	21
4.2.1	Ontwikkelmogelijkheden veehouderijen ontwikkelscenario's vergeleken met de huidige geursituatie	22
4.2.2	Woon- en leefklimaat geurgevoelige objecten ontwikkelscenario's vergeleken met de huidige geursituatie.....	23
4.2.3	Achtergrondbelasting ontwikkelscenario's vergeleken met de huidige geursituatie.....	29
4.2.4	Beoordeling effect van aangescherpte geurnormen op de omgekeerde werking	32
4.2.5	Conclusie scenarioberekeningen	38
5	Vaste afstanden	39

6 Conclusies en aanbevelingen	41
Samenvattende conclusies	41
Afwegingen en aanbevelingen	43

Bijlagen:

Kaart 1: Ligging van de bedrijven

Kaart 2: Achtergrondbelasting H2016

Kaart 3: Achtergrondbelasting op geurgevoelige objecten H2016

Kaart 4: Achtergrondbelasting scenario G2016

Kaart 5: Achtergrondbelasting op geurgevoelige objecten scenario G2016

Kaart 6: Achtergrondbelasting scenario B10

Kaart 7: Achtergrondbelasting op geurgevoelige objecten scenario B10

Kaart 8: Achtergrondbelasting scenario B8

Kaart 9: Achtergrondbelasting op geurgevoelige objecten scenario B8

Kaart 10: Achtergrondbelasting scenario B6

Kaart 11: Achtergrondbelasting op geurgevoelige objecten scenario B6

Kaart 12: Geurgevoelige objecten binnen vaste afstand bouwvlak

Kaart 13: Geurgevoelige objecten binnen vaste afstand bebouwing

1 Inleiding

De laatste jaren zijn de maatschappelijke inzichten met betrekking tot veehouderijen en de gewenste ontwikkeling van vooral de intensieve veehouderij sterk veranderd. Oorzaken daarvan zijn onder andere het debat over megastallen, de Q-koorts en de zorgen van burgers over hun gezondheid nabij de intensieve veehouderij (waarbij geurhinder steeds vaker de concrete aanleiding vormt). Als gevolg van de Q-koorts affaire maken burgers, politiek en bestuur zich zorgen over de volksgezondheid. Geur wordt vaak gezien als een signaal, maar kan bij ernstige hinder ook stress gerelateerde gezondheidsklachten veroorzaken.

Vanuit deze achtergrond heeft de gemeente Nederweert in 2016 een evaluatie van de geurverordening uitgevoerd. Dit om inzicht te krijgen in eventuele overbelasting en waar deze voorkomt in verband met de veehouderij. De gemeenteraad heeft deze evaluatie besproken op 27 september 2016. In deze vergadering is besloten om scenario's door te laten rekenen met verschillende geurnormen voor het buitengebied.

Er is tevens behoefte om de vaste afstanden zoals deze gelden voor de grondgebonden veehouderij (zoals melkvee- en paardenhouderijen) te evalueren. Indien nodig zullen afwijkende vaste afstandseisen worden opgenomen in de geurverordening.

De andere geurnormen en afstanden worden in een gemeentelijke geurverordening vastgelegd. De Wet geurhinder en veehouderij verplicht de gemeente er toe om een geurgebiedsvisie op te stellen. Dit is een onderzoek naar het nut en de noodzaak om andere geurnormen en afstanden op te nemen in een geurverordening. Zodra de andere normen in de verordening zijn vastgelegd, kunnen deze worden gehanteerd bij de vergunningverlening.

1.1 Huidig geurbeleid veehouderij

De gemeente Nederweert heeft op 7 mei 2013 een geurverordening met andere geurnormen in het kader van de Wet geurhinder en veehouderij opgesteld. In deze verordening is het volgende vastgelegd

A. Invloedsgebied kernen Nederweert, Ospel en Nederweert-Eind:	1,5 ou _E /m ³ ;
B. Invloedsgebied plangebieden voor woningbouw Lieverse Velden en Tiskeswei en bedrijfsterrein Pannenweg:	3,0 ou _E /m ³ ;
C. Invloedsgebied plangebied voor woningbouw Ospel:	6,0 ou _E /m ³ ;
D. Invloedsgebied plangebieden voor woningbouw Merenveld, Hoebenakker, Hoebenakker fase 4 en 5 en Anselberg:	8,0 ou _E /m ³ ;
E. Invloedsgebied bedrijfsterreinen Ketelaarsweg en Aan Veertien:	14,0 ou _E /m ³ ;
F. Invloedsgebied zone 1.500 meter om Nederweert en Ospel:	10,0 ou _E /m ³ .

Verder is voor een deel van het buitengebied (gedeelte buiten de 1.500 meter zone) geen andere norm vastgesteld. Dit betekent dat hier de wettelijke geurnorm geldt van 14 ou_E/m³ ten opzichte van geurgevoelige objecten in het buitengebied.

Voor de achtergrondbelasting is in de bestaande gebiedsvisie uitgegaan van de volgende maximale waarden:

- 10 ou_E/m³ voor woonkernen, plangebieden voor woningbouw en toekomstige bedrijfsterreinen (mits bebouwde kom);
- 20 ou_E/m³ voor het extensiverings- en verwevingsgebied en toekomstige bedrijfsterreinen (mits buitengebied);
- 32 ou_E/m³ voor het landbouwontwikkelingsgebied.

De gemeente heeft tevens voor bestaande (tweede bedrijfs-) woningen bij melkvee- en paardenhouderijen bepaald dat de minimale afstand 25 meter bedraagt. Nieuwe stallen mogen niet binnen de afstand van 50 meter worden gerealiseerd en bestaande stallen mogen niet uitbreiden richting een woning binnen 50 meter. Bij het bepalen of een woning als bestaand aangemerkt kan worden, geldt dat de bouwvergunning uiterlijk op 22 april 2008 moet zijn verleend.

1.2 Doel opdracht: evaluatie geursituatie 2016 en doorkijk toekomst

De gemeente Nederweert wil inzicht hebben in de actuele geursituatie in 2016 en weten hoe deze zich in de toekomst kan ontwikkelen. De gemeente wil bepalen of aanpassing van de huidige normstelling en/of vaste afstanden nodig is. Conform hetgeen de Wgv verlangt, is daarvoor gekeken naar mogelijke toekomstige ontwikkelingen: zijn er veehouderijen die nog kunnen toenemen in geuremissie, is dit aanvaardbaar of kunnen daardoor nieuwe overbelaste situaties ontstaan. Uit de evaluatie moet blijken of andere geurnormen voor de maximale geurbelasting en/of andere vaste afstanden voor de grondgebonden veehouderij nodig zijn.

Het beoogd resultaat is een rapportage van het geuronderzoek op basis waarvan de gemeenteraad haar afweging kan maken over het gemeentelijk beleid voor geur en veehouderij en de resultaten kan gebruiken bij het opstellen van de Omgevingsvisie. Het rapport bevat hiervoor aanbevelingen voorzien van een

onderbouwing. In het rapport zijn daarvoor analyses en geurkaarten opgenomen om de verschillende situaties en de effecten voor de veehouderijen inzichtelijk te maken.

Het geuronderzoek heeft de volgende doelen.

1. Een geurgebiedsvisie opstellen.

In de gebiedsvisie wordt een doorkijk gemaakt naar de toekomst. Het is een onderzoek naar de mogelijke ontwikkeling van de veehouderij en de mogelijke effecten op het woon- en leefklimaat. De geurgebiedsvisie bestaat uit 2 onderdelen:

- Onderzoek naar andere geurnormen voor de intensieve veehouderij
Voor de intensieve veehouderij worden verschillende scenario's met geurnormen doorgerekend: huidige geurnormen (ongewijzigd beleid) en andere normen. De referentie daarbij is de huidige geursituatie. De effecten worden in beeld gebracht voor zowel voor het woon- en leefklimaat als voor de veehouderij. De gebiedsvisie moet een voorstel opleveren voor geurnormen die het beste passen bij de wensen van de gemeente met betrekking tot het woon- en leefklimaat en de ontwikkelingsmogelijkheden van de veehouderij. De geurnormen kunnen naar gebiedstype worden gedifferentieerd (bijvoorbeeld bebouwde kom, buitengebied of delen daarvan). Tevens wordt beoordeeld of de afwijkende normen gevolgen hebben voor de plangebieden voor toekomstige woningbouw en bedrijfsterreinen.
- Onderzoek naar andere afstanden voor de grondgebonden veehouderij
In het onderzoek aangaande de grondgebonden veehouderij wordt beoordeeld of het nodig en gewenst is om afwijkende vaste afstanden te hanteren.

2. Een gemeentelijke geurverordening opstellen.

Op basis van de gebiedsvisie wordt een (ontwerp)verordening opgesteld (een voorstel voor het hanteren van andere geurnormen en afstanden). Deze gaat vergezeld van een kaart waarop de gebieden zijn aangegeven waarbinnen een bepaalde normstelling zal gaan gelden.

2 Relevante wettelijke kaders

Voor het onderzoek naar de geursituatie zijn een aantal wettelijke kaders van belang. In dit hoofdstuk zijn de kaders beschreven waarbinnen de evaluatie is opgesteld. Het betreft landelijke kaders (zoals de Wet geurhinder en veehouderij) en het gemeentelijke beleid.

2.1 Landelijke kaders

2.1.1 Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) is op 1 januari 2007 in werking getreden. Vergunningaanvragen worden onder de Wgv beoordeeld aan de hand van de berekende geurbelasting (odour units) of vaste afstanden.

2.1.1.1 Geurnormen (odour units)

De emissie van geurstoffen uit een veehouderijbedrijf wordt berekend in geureenheden: odour units (ou_e/s)¹. Hiervoor zijn emissiefactoren opgenomen in de regeling² bij de Wgv. Deze emissiefactoren zijn in 'proefstallen' gemeten volgens een vastgesteld meetprotocol.

De emissiefactor per dier en het aantal dieren bepaalt de emissie van geurstoffen van het bedrijf. De verspreiding van de geurstoffen in de omgeving bepaalt vervolgens de geurbelasting op een nabij gelegen gevoelig object, bijvoorbeeld op een burgerwoning.

Voor veel dieren zijn geuremissiefactoren beschikbaar: vleesvarkens, zeugen, biggen, opfok- en leghennen, (groot)ouderdieren, vleeskuikens, kalkoenen, eenden, parelhoenders, vleeskalveren, vleesstieren, schapen en geiten. Voor deze diercategorieën wordt de vergunningaanvraag beoordeeld aan de hand van de met V-Stacks-vergunning berekende geurbelasting.

De berekende geurbelasting wordt getoetst aan de norm (de maximale waarde voor de belasting die per bedrijf mag worden veroorzaakt op een voor geur gevoelig object). De geurbelasting en de normen in de wet zijn geurconcentraties en worden uitgedrukt in odour units per kubieke meter (ou/m^3).

De wet kent standaard geurnormen met een onderscheid tussen de bebouwde kom en het buitengebied. Op grond van artikel 6

Tabel 2.1: Wettelijke standaard geurnormen en bandbreedte voor concentratiegebieden veehouderij waarin de gemeente Nederweert is gelegen. Tussen haakjes zijn de wettelijke standaard geurnormen vermeld. De waarden rechts en links van de standaardnormen geven de bandbreedte aan waarbinnen de gemeente mag afwijken.

Gebied	Geurnorm voor concentratiegebieden veehouderij
Bebouwde kom (max. geurbelasting op geurgevoelige objecten gelegen in de bebouwde kom)	0,1 - (3) - 14 odour units (ou/m^3)
Buitengebied (max. geurbelasting op geurgevoelige objecten gelegen in het buitengebied)	3 - (14) - 35 odour units (ou/m^3)

¹ Sinds de invoering van een Europese standaard voor het uitvoeren van geurmetingen zijn de Nederlandse geureenheden vervangen door odour units.

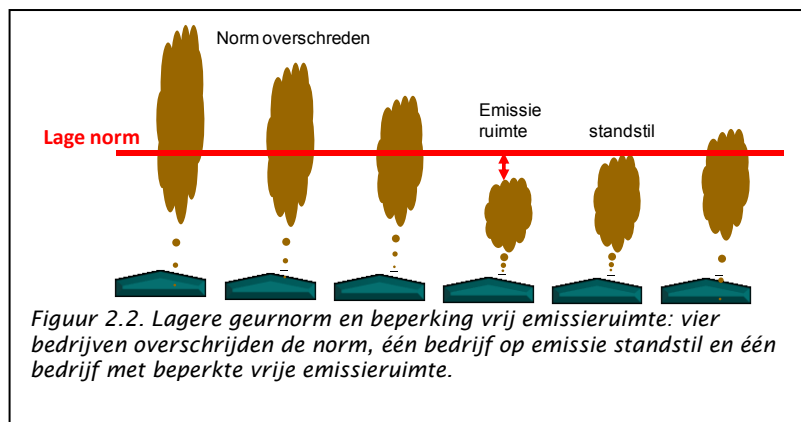
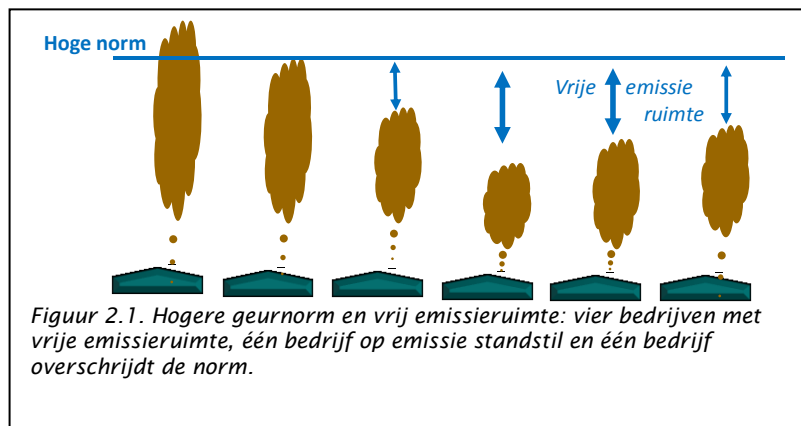
² De emissiefactoren zijn opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij, een lijst met geuremissiefactoren per diercategorie en huisvestingssysteem. De minister van Infrastructuur en Milieu stelt de emissiefactoren vast op advies van de Technische adviescommissie Regeling ammoniak en veehouderij (Tac-Rav). De Regeling geurhinder en veehouderij maakt onderdeel uit van de Wet geurhinder en veehouderij.

van de Wgv mogen gemeenten van de standaardnormen afwijken. Hiervoor is in de wet een breedte aangegeven (zie tabel 2.1).

2.1.1.2 Geurnormen aanscherpen of verruimen

De Wet geurhinder en veehouderij biedt de gemeente de mogelijkheid om af te wijken van de wettelijke standaard geurnormen en afstanden. Daarmee heeft de gemeente een sturingsinstrument in handen. Met de geurnormen zijn de geuremissies van de veehouderijen te limiteren. Dat wordt geïllustreerd in de figuren 2.1 en 2.2.

- Bij *hogere geurnormen* is (vrije)emissieruimte op de individuele veehouderijen groot. Als deze ruimte wordt benut kan de cumulatieve geurbelasting (te) hoog oplopen en nieuwe knelpunten met geuroverlast tot gevolg hebben.
- *Lagere geurnormen* verkleinen de (vrije) emissieruimte op de individuele veehouderijen. Afhankelijk van de ligging van veehouderijen ten opzichte van woningen kan een emissie standstil worden bereikt. De cumulatieve geurbelasting kan dan niet of niet te hoog oplopen. Nieuwe knelpunten met geuroverlast zijn dan grotendeels te voorkomen.

2.1.2 Activiteitenbesluit

Op 1 januari 2013 is een nieuwe wijziging van het Activiteitenbesluit in werking getreden. Deze regelt dat voor de kleinere en middelgrote veehouderijen de vergunningplicht vervalt. Deze bedrijven zijn dan meldingsplichtig. Afhankelijk van de wijzigingen die de veehouder op zijn bedrijf wil doorvoeren, kan het zijn dat met de melding ook een omgevingsvergunning beperkte milieutoets (de zogenoemde obm) doorlopen moet worden.

Ook bedrijven die onder het Activiteitenbesluit vallen moeten voldoen aan de geurnormen uit de gemeentelijke verordening.

2.1.3 Besluit emissiearme huisvesting en Actieplan ammoniak

In het Besluit emissiearme huisvesting veehouderij zijn maximale waarden opgenomen voor de emissies van ammoniak en fijn stof. Voor geur zijn geen maximale waarden opgenomen. Bij het bouwen van een nieuwe stal moet aan de maximale waarden worden voldaan. Op 1 augustus 2015 is het nieuwe Besluit in werking getreden met aangescherpte emissie-eisen.

Emissiearme stallen en uitstel eisen

Stallen moeten emissiearm zijn. Iedere stal moet voldoen aan de ammoniakemissie-eisen van het Besluit emissiearme huisvesting. Het bouwen van emissie arme stallen was al sinds 2007 verplicht voor de grotere veehouderijen (de zogenaamde IPPC bedrijven). De kleinere en middelgrote veehouderijen hadden tot 2010 de tijd om de bestaande stallen emissiearm te maken. Dit bleek niet haalbaar en in overleg met de Tweede Kamer heeft de minister destijds uitstel van de verplichting verleend tot 1 januari 2013. De groep veehouderijen die onder de werking van het gewijzigde Activiteitenbesluit vallen zijn in de gelegenheid gesteld om de inwerkingtreding daarvan af te wachten en moeten sinds 1 juli 2013 voldoen aan de eisen van het besluit huisvesting. Er is een zogenaamd Actieplan ammoniak opgesteld om actief aan de slag te gaan met het aanpassen van het bedrijf.

Actieplan ammoniak

De ministeries van VROM en LNV, de provincies en de VNG zijn het op 22 oktober 2009 eens geworden over het Actieplan ammoniak. Dit Actieplan heeft de veehouders verplicht om in de periode 2010 - 2013 te voldoen aan de maximale ammoniakemissiewaarden van het Besluit huisvesting door de stallen emissiearm te maken. Op termijn (2020) stoppende bedrijven wordt de mogelijkheid geboden om het bedrijf nog enkele jaren voort te zetten, onder de voorwaarde dat zogenaamde stoppersmaatregelen worden toegepast. Dit zijn maatregelen aan de stal, het voer, management en het houden van minder dieren. Deze stoppersmaatregelen leiden niet alleen tot een reductie van de ammoniakemissie, maar vaak ook tot een lagere geuruitstoot.

Veehouderijen hebben tot de zomer van 2010 de gelegenheid gehad om een "bedrijfsontwikkelingsplan" in te dienen (BOP). Daarin konden de veehouders aangegeven welke emissiearme technieken men wilde toepassen om te voldoen aan de eisen van het Besluit huisvesting. Ook kon men aangeven te willen stoppen, met de mogelijkheid om het bedrijf nog enkele jaren voort te zetten. Dit laatste onder de voorwaarde dat eenzelfde (ammoniak) emissiereductie wordt behaald als onder het Besluit emissiearme huisvesting, maar dan door het toepassen van snel inzetbare en tijdelijke maatregelen (zie stoppersregeling hieronder).

Stoppersregeling voor veehouderijen

Het ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft de inhoud van de stoppersregeling voor veehouderijen bekend gemaakt. Veehouders die op 1 januari 2013 nog niet voldoen aan de ammoniakemissie-eisen wordt de mogelijkheid geboden de bedrijfsvoering na 2013 af te bouwen tot 2020 (uiterlijk op 31 december 2019 stoppen). Deze toekomstige stoppers 2020 moeten sinds 1 april 2013 emissie reducerende maatregelen hebben gerealiseerd. De betreffende maatregelen zijn alleen voor de stoppers toegestaan.

Stoppers kunnen de volgende maatregelen toepassen: het aanbrengen van een stankslot, het aanbrengen van een schuine plaat in de mestkelder, mest verdunnen met water, het houden van minder dieren, veevoer met minder eiwit, veevoer met benzoëzuur en de combinatie met balansballen.

2.2 Gemeentelijk beleid

Het gemeentelijk beleid kent de volgende kaders die van belang zijn bij het opstellen van een geurgebiedsvisie: het huidige geurbeleid en het bestemmingsplan buitengebied.

Huidig geurbeleid

De gemeente Nederweert heeft op 7 mei 2013 een geurverordening met andere geurnormen in het kader van de Wet geurhinder en veehouderij opgesteld. In deze verordening is het volgende vastgelegd

A. Invloedsgebied kernen Nederweert, Ospel en Nederweert-Eind:	1,5 ou _E /m ³ ;
B. Invloedsgebied plangebieden voor woningbouw Lieverse Velden en Tiskeswei en bedrijfsterrein Pannenweg:	3,0 ou _E /m ³ ;
C. Invloedsgebied plangebied voor woningbouw Ospel:	6,0 ou _E /m ³ ;
D. Invloedsgebied plangebieden voor woningbouw Merenveld, Hoebenakker, Hoebenakker fase 4 en 5 en Anselberg:	8,0 ou _E /m ³ ;
E. Invloedsgebied bedrijfsterreinen Ketelaarsweg en Aan Veertien:	14,0 ou _E /m ³ ;
F. Invloedsgebied zone 1.500 meter om Nederweert en Ospel:	10,0 ou _E /m ³ .

Verder is voor een deel van het buitengebied (deel buiten de 1.500 meter zone) geen andere norm vastgesteld. Dit betekent dat hier de wettelijke geurnorm geldt van 14 ou_E/m³ ten opzichte van geurgevoelige objecten in het buitengebied.

Voor de achtergrondbelasting is in de bestaande gebiedsvisie uitgegaan van de volgende maximale waarde voor de geurbelasting:

- 10 ou_E/m³ voor woonkernen, plangebieden voor woningbouw en toekomstige bedrijfsterreinen (mits bebouwde kom);
- 20 ou_E/m³ voor het extensiverings- en verwevingsgebied en toekomstige bedrijfsterreinen (mits buitengebied);
- 32 ou_E/m³ voor het landbouwontwikkelingsgebied.

De gemeente heeft tevens voor bestaande (tweede bedrijfs-) woningen bij melkvee- en paardenhouderijen bepaald dat de minimale afstand 25 meter bedraagt. Nieuwe stallen mogen niet binnen de afstand van 50 meter worden gerealiseerd en bestaande stallen mogen niet uitbreiden richting een woning binnen 50 meter. Bij het bepalen of een woning als bestaand aangemerkt kan worden, geldt dat de bouwvergunning uiterlijk op 22 april 2008 moet zijn verleend.

Bestemmingsplan

Het bestemmingsplan bepaalt welke ontwikkelingen al dan niet zijn toegestaan en onder welke voorwaarden. Daartoe wordt het bouwvlak vastgelegd en bepaald welke bebouwingsmogelijkheden zijn toegestaan. Omdat het bouwvlak vast ligt, kan bepaald worden welke veehouderijen het bouwblok al volgebouwd hebben en welke niet. Deze laatsten hebben nog de mogelijkheid om te ontwikkelen, uit te breiden met een (of meerdere) nieuwe stallen. In het bestemmingsplan is tevens bepaald dat nieuwvestiging niet is toegestaan en dat omschakeling van een grondgebonden naar een intensieve veehouderij niet is toegestaan.

3 Uitgangspunten geurberekeningen

In dit hoofdstuk worden de verschillende uitgangspunten voor de geurberekeningen besproken.

3.1 De gebruikte gegevens veehouderijen en geur gevoelige objecten.

Om de geurberekeningen uit te voeren is gebruik gemaakt van bestanden met gegevens over de veehouderijen en de gegevens over geurgevoelige objecten.

3.1.1 Vergunningen bestand veehouderijen

Voor de geurberekeningen is gebruik gemaakt van het vergunningenbestand uit het provinciale bedrijvenbestand web-bvb. De vergunningenbestanden bevatten alle veehouderijen, zowel de intensieve veehouderijen waarvoor geuremissiefactoren beschikbaar zijn alsmede de veehouderijen waarvoor afstanden gelden omdat geen geuremissiefactoren beschikbaar zijn. In de vergunningenbestanden zijn de veehouderijen in naburige gemeenten binnen een straal van 2 km meegenomen. Hierbij moet worden opgemerkt dat met de aanduiding 'bedrijven' in deze gebiedsvisie feitelijk de locatie van een inrichting wordt bedoeld. Het is namelijk mogelijk dat een bedrijf meerdere locaties heeft, waardoor er minder bedrijven zijn dan deze gebiedsvisie doet vermoeden.

Het vergunningenbestand is door de gemeente waar nodig geactualiseerd en gecheckt.

De verzamelde vergunningenbestanden zijn ingevoerd in het rekenbestand (databases) voor de bronnen (veehouderijen). Voor de parameters van de bronnen zijn onderstaande defaultwaarden ingevoerd:

- Vergunde emissie (E-vergund): op basis van het web-bvb;
- Emissiepunt hoogte (ST-HOOGTE): 6,0 m.;
- Gemiddelde gebouwhoogte (GEMGEBH): 6,0 m.;
- Emissiepunt binnendiameter (ST-BINDIAM): 0,5 m.;
- Emissiepunt uittreesnelheid (ST-UITTREE): 4,0 m/s.

Alle berekeningen zijn uitgevoerd met het verspreidingsmodel V-stacks gebied, versie 2010.

De gemiddelde ruwheidslengte van het onderzoeksgebied is 0,29 m.

3.1.2 Bestand geurgevoelige objecten (ggo's)

Op de geurgevoelige objecten is een geurnorm voor de maximale geurbelasting van toepassing of een aan te houden afstand. De norm of de afstand op of tot een geurgevoelig object bepaalt of de geuremissie van een veehouderij kan toenemen. Met andere woorden, de ligging van veehouderijen ten opzichte van geur gevoelige objecten is bepalend voor:

- de geuremissie per individueel bedrijf. Gegeven een bepaalde geurnorm wordt de geuremissie hoger naarmate de afstand tussen de veehouderij en het geurgevoelig object groter is;
- de cumulatieve (achtergrond)geurbelasting. Bij hogere geuremissies van individuele bedrijven is de achtergrondgeurbelasting ook hoger.

Voor de geurberekening zijn alle geurgevoelige objecten (ggo) in de gemeente Nederweert in het ggo-bestand opgenomen).

De verzamelde gegevens zijn ingevoerd in het rekenbestand (databases) voor de receptoren (geurgevoelige objecten). Het rekenbestand van de receptoren is als volgt samengesteld en gebruikt:

- het bevat de locaties van geurgevoelige objecten afkomstig uit het coördinatenbestand Nederland van het kadaster (ACN). Daaruit zijn de niet-gevoelige locaties verwijderd, zoals voormalige veehouderijen;
- het bevat per object de verplichte parameters: een uniek identificatienummer, de x- en y-coördinaten en de geurnorm. In dit bestand zijn tevens niet verplichte parameters opgenomen zoals postcode en huisnummer indien beschikbaar;

- het bevat de normen voor de geurbelasting vanuit de intensieve veehouderij;
- een deel van de geurgevoelige objecten is in eerste instantie uit het rekenbestand verwijderd. Het betreft een groot deel van de objecten binnen de bebouwde kom. Daarvoor in de plaats zijn op representatieve locaties op de rand van deze clusters (bijv. bebouwde kom) een beperkt aantal receptoren opgenomen. Omdat het representatieve punten betreft aan de rand van de bebouwingsclusters zijn deze het eerst beperkend voor de mogelijkheden van een veehouderij. Het weglaten van de gevoelige objecten binnen de rand van de bebouwingsclusters heeft daarom geen gevolgen voor de nauwkeurigheid van de berekeningen. Het voordeel is dat de rekentijd aanzienlijk wordt verkort omdat het programma V-Stacks-gebied niet alle relaties tussen veehouderijen en geurgevoelige objecten hoeft door te rekenen (de niet relevante objecten zijn dus weggelaten);
- bij de analyse van de achtergrond geurbelasting zijn de geurgevoelige objecten weer 'teruggeplaatst' zodat de geurbelasting per geurgevoelig object kan worden bepaald.

Het totaal aantal geurgevoelige objecten in de gemeente Nederweert is 7.333. Deze zijn in de analyses van de achtergrond geurbelasting op de ggo's meegenomen. De ggo's van de buurgemeenten zijn niet in de analyses meegenomen.

3.2 Uitgangspunten huidige geursituatie 2016

Voor het in beeld brengen van de geursituatie in 2016 wordt uitgegaan van de vergunde situatie, de (vigerende) vergunning op peildatum 9 december 2016. Deze is de referentie voor de in de toekomst te verwachten geursituatie (scenario's geurnormen; zie volgende paragraaf).

De belangrijkste reden om uit te gaan van de vergunde situatie is dat met de vergunning een bepaald 'recht' op het houden van een aantal dieren in een bepaald (emissie)arm stalsysteem is vastgelegd. Ook al houdt de veehouder door omstandigheden minder dieren of is het voornemen om het bedrijf te beëindigen, de vergunde 'rechten' kunnen toch worden benut: als de veehouder besluit om alsnog door te gaan of besluit om het bedrijf te verkopen waardoor de vergunning overgaat op de nieuwe eigenaar.

Noot

De vergunde geursituatie kan een overschatting zijn van de feitelijke geursituatie. Door tijdelijke leegstand of omdat een vergunde nieuwe stal nog niet is gerealiseerd, is het aantal dieren dat wordt gehouden vaak minder dan het aantal dat is vergund. Omgekeerd, wanneer de vergunde maar nog niet gerealiseerde stal een emissiearme stal betreft, kan de vergunde geursituatie ook lager zijn dan de feitelijke.

3.3 Uitgangspunten onderzoek naar toekomstige geursituatie

Het onderzoek naar de toekomstige geursituatie is bedoeld voor het in beeld brengen van: enerzijds de locaties van nieuwe of grotere overbelastingen (potentiële geurknelpunten) te signaleren en anderzijds de locaties in beeld te brengen waar mogelijk een verbetering van de geursituatie kan optreden.

Opgemerkt moet worden dat deze toekomstgerichte verkenning van de geursituatie, ook wel de worstcase benadering wordt genoemd, maar er toe dient om inzichtelijk te maken waar de knelpunten met geur kunnen ontstaan en overwogen kan worden om andere geurnormen te gaan hanteren.

In het onderzoek naar de mogelijke toekomstige geursituatie zijn uitgangspunten gehanteerd wat betreft de ontwikkelingsmogelijkheden van alleen de intensieve veehouderijen. Voor de grondgebonden veehouderij is er van uitgegaan dat er geen omschakeling plaatsvindt naar intensieve veehouderij.

Daarnaast is in dit de toekomstscenario aangenomen dat een deel van de veehouderijen zich ontwikkelt en een deel niet: de ontwikkelaars, de standstil bedrijven en de stoppende bedrijven.

- De ontwikkelaars

Dit zijn de bedrijven met voldoende bouwblokruimte: meer dan 30% ruimte onbenut en een bouwblok dat op basis van het bestemmingsplan is aangemerkt als 'intensief bouwblok (IV)'. Op het bouwblok kan de veehouder nog een nieuwe stal (of meerdere) bouwen en de ruimte op het bouwblok geheel opvullen, voorzover de geurnorm dat toelaat. Deze veehouderijen kunnen nog uitbreiden in aantallen dieren, afhankelijk van de geurnorm kan ook de geuremissie van het bedrijf toenemen. Een deel van deze veehouderijen overschrijdt de geurnorm, dit is afhankelijk van de hoogte van de norm. Op die gevallen is, indien sprake is van verdere bedrijfsontwikkeling, de 50% regeling³ van de Wet geurhinder en veehouderij van toepassing.

Het opvullen van de beschikbare ruimte op het bouwblok betekent dat meer dieren worden gehouden in nieuwe stallen. In verband daarmee wordt aangenomen dat dit gepaard gaat met een reductie van de geuremissie.

- Bij opvulling van het bouwblok is uitgegaan van een evenredige toename van de odour units minus 60% voor de varkenshouderij en minus 40% voor de pluimveehouderij. Uit vergelijking van de emissiereductie van stalsystemen voor varkens en pluimvee blijkt dat deze reductiepercentages gemiddeld worden gehaald.

- Standstil bedrijven

Voor de volgende intensieve veehouderijen is uitgegaan van emissiestandstil:

- 9 bedrijven gelegen in het extensiveringsgebied;
- intensieve veehouderijen gelegen op een niet intensief bouwblok;
- intensieve veehouderijen met minder dan 30% beschikbare ruimte op het bouwblok (meer dan 70% benut). Voor deze bedrijven is aangenomen dat de bouwblokruimte te klein is voor ontwikkeling (standstil).

- Bedrijven Actieplan ammoniak

Een aantal intensieve veehouderijen hebben aangegeven voor 1 januari 2020 de bedrijfsvoering te beëindigen in het kader van het Actieplan ammoniak. Ook hebben een aantal bedrijven een bedrijfsontwikkelingsplan (BOP) ingediend in het kader van het Actieplan waarin ze aangeven dat de traditionele stallen worden aangepast zodat ze voldoen aan het Besluit emissiearme huisvesting. Uit een nadere analyse van de groep bedrijven met een BOP is gebleken dat de helft van deze bedrijven bij de huidige normstelling (huidige verordening) geen ruimte meer heeft om de geuremissie toe te laten nemen. Verder blijkt ook dat de totale geuremissie van alle stoppende bedrijven voldoende is om de bedrijven met geurontwikkelruimte uit deze groep te laten verdubbelen in omvang qua geuremissie. In deze groep (Bedrijven Actieplan ammoniak) is aangenomen dat de geur die de stoppers inleveren weer wordt opgevuld door de groep met ontwikkelruimte. Dit zal in de praktijk niet voorkomen, een verdubbeling van de geuremissie van alle ontwikkelaars is immers niet realistisch, maar om toch een

³ De 50% regeling is van toepassing in gevallen dat de geurbelasting van de veehouderij hoger is dan de geurnorm. Zodra het bedrijf gaat ontwikkelen – een nieuwe stal bouwen voor het houden van meer dieren - dan is de 50% regeling van toepassing. Dit kan alleen door het toepassen van emissiearme systemen zoals luchtwassers. De 50% regeling van de Wgv werkt dan als volgt: 50% van de emissiereductie die wordt behaald door het toepassen van emissiearme systemen mag benut worden voor het houden van meer dieren en de andere 50% wordt benut om de geuremissie van het bedrijf te verlagen. Dit resulteert in een lagere bedrijfsemisssie en dien ten gevolge een lagere geurbelasting (NB. Aan de geurnorm hoeft niet voldaan te worden. De geurbelasting komt uit op een niveau tussen de huidige geurbelasting en de norm).

inschatting te maken is bij deze groep bedrijven (stoppers en bedrijven die een bedrijfsontwikkelplan hebben ingediend) de vergunde emissie meegenomen in alle scenario's.

3.4 Uitgangspunten woon- en leefklimaat

Een hoge geurbelasting geeft meer hinder voor omwonenden van veehouderijen dan een lage. Met andere woorden, om uitspraken te kunnen doen over het woon- en leefklimaat moet de relatie tussen geurbelasting en hinder bekend zijn (ook wel dosis-effectrelatie). Deze worden doorgaans vastgesteld middels een telefonisch leefbaarheidsonderzoek (TLO). In een TLO worden bewoners van een gebied gevraagd naar de leefbaarheid, waaronder een aantal vragen over geurhinder. De respons op de vragen - de ervaren geurhinder - wordt gerelateerd aan de (berekende) geurbelasting te plaatse van de respondent. Zo wordt een tabel of grafiek verkregen waarin de geurbelasting en de hinder met elkaar in relatie zijn gebracht.

Op een dergelijke wijze is de geur-hinderrelatie in de handreiking bij de Wgv⁴ tot stand gekomen. Deze is gebaseerd op het onderzoek van PRA Oudournet 2001 en 2007⁵. Tot het voorjaar van 2015 was het gangbaar om de geurhinder c.q. het woon- en leefklimaat te beoordelen aan de hand van de handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij. Sinds de publicatie van een geuronderzoek van de GGD⁶ in maart 2015, is beoordeling van het woon- en leefklimaat in een ander daglicht komen te staan. Het GGD onderzoek is ook een leefbaarheidsonderzoek, maar uitgevoerd met een schriftelijke enquête binnen de kaders van het onderzoek naar "Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO)".

In dit hoofdstuk wordt het beoordelen van het woon- en leefklimaat zowel volgens de systematiek van de Wgv als ook die van de GGD behandeld. Bij de analyse en weergave van de onderzoeksresultaten is met beide rekening gehouden. De manier waarop wordt in de laatste twee paragrafen van dit hoofdstuk behandeld.

3.4.1 Hinderpercentage bepaalt het woon- en leefklimaat

Er is sprake van geurhinder, als iemand herhaaldelijk geur waarneemt, deze onaangenaam vindt, deze negatief is voor zijn welbehagen en hij zich er niet makkelijk aan kan onttrekken.

De mate waarin mensen geur als hinderlijk ervaren, hangt af van de mate van blootstelling, maar ook van bijvoorbeeld de onaangenaamheid van de geur (hedonisch karakter van de geur, de geurbeleving), de kenmerken en eigenschappen van de mensen (zoals karakter en lichamelijke gezondheid) en de binding die de mensen hebben met het bedrijf dat de geur veroorzaakt.

De geurhinder wordt uitgedrukt als percentage. Een geurhinderpercentage van bijvoorbeeld 12% betekent dat 12% van de inwoners in een telefonische enquête heeft aangegeven 'soms of vaak last van geur van stallen van veehouderijen' te ondervinden⁷.

⁴ Handreiking bij Wet geurhinder en veehouderij. Aanvulling: Bijlagen 6 en 7. InfoMil, in samenwerking met het Ministerie van VROM, het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE) en de Provincie Noord-Brabant, 1 mei 2007.

⁵ Geurhinderonderzoek stallen intensieve veehouderij. PRA Odournet. Maart 2001.

Relatie tussen geurimmissie en geurhinder in de intensieve veehouderij VROM07A3, april 2007 PRA Odournet bv

⁶ Geurhinder van veehouderij nader onderzocht: meer hinder dan Handreiking Wgv doet vermoeden?

Actualisatie blootstellingresponsrelatie tussen gemodelleerde cumulatieve geurbelasting en geurhinder in Noord-Brabant en Limburg-Noord. Loes Geelen, Daisy Boers, Bert Brunekreef, Inge Wouters. Bureau Gezondheid, Milieu & Veiligheid GGD'en Brabant/Zeeland en Institute for Risk Assessment Sciences, Universiteit Utrecht. Tilburg, 23 maart 2015.

⁷ Het is belangrijk om geurhinderpercentages met voorzichtigheid te interpreteren. De percentages geven een indicatie. Aan de ene kant zijn ze zijn gebaseerd op een omvangrijke representatieve steekproef, en gaat de hindermeting volgens de geldende voorschriften (de NEN-EN 13725:2003). Aan de andere kant gaat dat om

Wat wel of niet aanvaardbaar is wordt bepaald door het hinderpercentage.

- een hinderpercentage tot 12% binnen de bebouwde kom wordt aanvaardbaar bevonden (dit houdt in: 10 ou_E/m³ aan achtergrondbelasting in concentratiegebied veehouderij);
- in het buitengebied (gemengd landelijk gebied en gebied beperkingen veehouderij) is een hinderpercentage van 20% aanvaardbaar (dit houdt in: 20 ou_E/m³ aan achtergrondbelasting in concentratiegebied veehouderij).

Deze maximale waarden worden algemeen aanvaard en zijn daarom in deze geurgebiedsvisie opgenomen als **toetswaarden voor de achtergrondbelasting**. In het navolgend deel van de geurgebiedsvisie wordt derhalve aan deze waarden worden getoetst. Hierbij moet worden opgemerkt dat voor de bedrijfsterreinen opnieuw geldt dat de toetswaarde afhankelijk is van de aard van het gebied (bebouwde kom of buitengebied). Concreet betekent dit dat Pannenweg bebouwde kom is terwijl Ketelaarsweg en Aan Veertien behoren tot het buitengebied.

3.4.2 Geurbelasting en hinder volgens de handreiking bij de Wgv

In bijlage 6 en 7 van de handreiking bij de Wgv wordt de relatie tussen geurbelasting en hinder gelegd. Ook wordt de kwaliteit van het woon- en leefklimaat aangegeven. In tabel 3.1 zijn deze relaties samengevat. Tussen haakjes zijn de maximaal aan te houden waarden opgenomen behorende bij 10% en 20% hinder voor de geurbelasting (zie vorige paragraaf).

Tabel 3.1. De achtergrondbelasting in verband gebracht met de mogelijke kans op geurhinder en een beoordeling van het leefklimaat. Dit is een samenvatting van bijlage 6 en 7 van de handreiking bij de Wgv (Infomil 1 mei 2007).

Milieukwaliteit	Kans op geurhinder (%)	voorgroundbelasting ou _E /m ³	achtergrondbelasting ou _E /m ³
zeer goed	< 5	< 1,5	< 3
goed	5 - 10	1,5 - 3,7	3 - 7
redelijk goed	10 - 15 (12)	3,7 - 6,5 (5)	7 - 13 (10)
matig	15 - 20 (16)	6,5 - 10 (7)	13 - 20 (14)
tamelijk slecht	20 - 25 (20)	10 - 14 (10)	20 - 28 (20)
slecht	25 - 30	14 - 19	28 - 38
zeer slecht	30 - 35	19 - 25	38 - 50
extreem slecht	> 35	> 25	> 50

3.4.3 Achtergrond geurbelasting en hinder volgens het GGD advies

De GGD⁸ geeft sinds november 2015 advies over de waarden voor de maximale achtergrond geurbelasting, zie onderstaande tabel 3.2. Het advies heeft geen betrekking op de voorground geurbelasting c.q. de geurnormen.

gemiddelde relaties. Het is mogelijk dat in bepaalde gebieden de werkelijke geurhinderpercentages afwijken van deze gemiddelde relaties, bijvoorbeeld hoe hinderlijk men de geur vindt.

⁸ Bron: Bureau Gezondheid, Milieu & Veiligheid GGD'en Brabant/Zeeland. R. Nijdam en M. Scholtes.

Het advies van de GGD is gebaseerd op verschillende onderzoeken. Het GGD/IRAS onderzoek naar "Geurhinder van veehouderij"⁹ concludeert dat er meer geurhinder is dan op grond van de handreiking bij de Wgv wordt verondersteld. In het rapport over "Geur en gezondheid, onderdeel Veehouderij en geur"¹⁰ wordt op onderzoeksresultaten ingegaan en worden deze vergeleken met het PRA onderzoek dat ten grondslag ligt aan de handreiking bij de Wgv. Echter de onderstaande tabel 3.2 is niet opgenomen. Wel wordt geconstateerd dat circa anderhalf tot vier keer zoveel hinder wordt ervaren in vergelijking tot het onderzoek van PRA bij een gelijke geurbelasting. Het Bureau GMV heeft op basis daarvan gemeend het onderstaand advies uit te moeten brengen.

In het rapport over "Geur en gezondheid, onderdeel Veehouderij en geur" wordt ook verwezen naar het duidingsonderzoek aangaande de resultaten van het GGD/IRAS onderzoek naar geurhinder en veehouderij.

Tabel 3.2. Advies GGD (november 2015)

Achtergrondbelasting		
Geurhinder percentage	Handreiking bij de Wgv op basis van PRA	Nieuw (n.a.v. diverse onderzoeken)
12%	10 Ou	4,7 Ou
20%	20 Ou	10,3 Ou

Duidingsonderzoek

In het GGD/IRAS onderzoek worden bij dezelfde geurbelasting hogere percentages geurhinder gerapporteerd dan in het PRA onderzoek het geval was. In opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM) is het verschil tussen beide onderzoeken¹¹ nader onderzocht en is door het RIVM een duiding gegeven in een oplegnotitie¹².

In de oplegnotitie wordt gesteld dat de GGD/IRAS studie het meest recente beeld geeft van de relatie tussen (ernstige) geurhinder en cumulatieve geurblootstelling afkomstig van stallen van veehouderij in een concentratiegebied (het onderzoeksgebied in Noord-Brabant en Noord-Limburg). De gegevens uit de GGD/IRAS studie zijn niet te generaliseren naar nationaal niveau, vooral omdat het een locatie met specifieke kenmerken betreft.

Daarnaast wordt aangegeven dat de GGD/IRAS en PRA onderzoeken moeilijk met elkaar zijn te vergelijken. De oorzaken zijn van methodische aard: verschillen in aantallen deelnemers, andere vraagstelling, andere context van het onderzoek, verschillende modellen voor het bepalen van de geurbelasting en het toepassen van luchtwassers. Een aantal contextuele en persoonlijke factoren zoals bijvoorbeeld houding ten opzichte van de geurbron en bezorgdheid over de gezondheid door de aanwezigheid van de bron

⁹ Geurhinder van veehouderij nader onderzocht: meer hinder dan Handreiking Wgv doet vermoeden? Actualisatie blootstellingresponsrelatie tussen gemodelleerde cumulatieve geurbelasting en geurhinder in Noord-Brabant en Limburg-Noord. Loes Geelen, Daisy Boers, Bert Brunekreef, Inge Wouters. Bureau Gezondheid, Milieu & Veiligheid GGD'en Brabant/Zeeland en Institute for Risk Assessment Sciences, Universiteit Utrecht. Tilburg, 23 maart 2015.

¹⁰ Geur en gezondheid. Onderdeel Veehouderij en geur. GGD-richtlijn medische milieukunde. Dit onderdeel hoort bij: RIVM Rapport 2015-0106. M. Venselaar-Mooij et al.

¹¹ Verschillen tussen twee studies naar geurbelasting-geurhinderrelaties nader onderzocht. Inge M. Wouters, Frans Vossen, Loes Geelen in samenspraak en met input van de expert bijeenkomsten. Institute for Risk Assessment Sciences (IRAS), divisie environmental epidemiology, Universiteit Utrecht, Utrecht; PRA Odournet, Amsterdam; Bureau Gezondheid Milieu en Veiligheid (GMV) GGD'en Brabant/Zeeland, Tilburg. Juli 2015.

¹² OPLEG NOTITIE - 30 September 2015. Danny Houthuijs, Ric van Poll en Joost van der Ree (allen RIVM) en afgestemd met de Expertgroepleden.

verklaren mede of de geurbelasting als hinderlijk wordt ervaren. Het kan niet worden uitgesloten, maar ook niet worden bevestigd, dat bijvoorbeeld door de uitbraak van Q-koorts of het beleid van ontwikkeling van LOGs, contextuele factoren in de loop der jaren zijn veranderd en/of per regio verschillen. Ook kan de context een rol hebben gespeeld bij de beslissing van respondenten al dan niet mee te doen aan het PRA of GGD/IRAS onderzoek. Deze - mogelijk selectieve - deelname kan verschillen tussen de onderzoeken veroorzaken. Beide mechanismen kunnen leiden tot een verschil in de geurhindercurve. Gelet op de verschillen tussen de onderzoeken is het voor veel deskundigen de vraag of de relaties tussen hinderpercentages en geurbelasting van de beide onderzoeken zondermeer naast elkaar kunnen worden gezet zoals in tabel 3.2. Gelet op de methodische verschillen tussen beide onderzoeken is het maar de vraag of de hinderpercentages met elkaar vergelijkbaar zijn.

3.5 Geurkaarten en analyse woon- en leefklimaat

In deze paragraaf wordt aangegeven hoe in deze gebiedsvisie rekening is gehouden met de verschillen in beoordeling van het woon- en leefklimaat bij toepassing van de handreiking bij de Wgv en het GGD advies over de achtergrondbelasting.

3.5.1 Geurkaarten met geurcontouren woon- en leefklimaat

Nadat de geurberekeningen met V-Stacksgebied zijn uitgevoerd, worden de resultaten daarvan op geurkaarten weergegeven: kaarten met geurcontouren woon- en leefklimaat (milieukwaliteit). Op de geurkaarten is de achtergrond geurbelasting weergegeven (cumulatief als gevolg van alle veehouderijen in de gemeente en alle veehouderijen tot 2 km in de omliggende buurgemeenten). Deze zijn gebaseerd op de handreiking bij de Wgv.

Het woon- en leefklimaat komt overeen met de milieukwaliteit uit tabel 3.1 en is inzichtelijk gemaakt met kleuren. Zie onderstaande figuur.

Kwaliteit leefomgeving

achtergrondbelasting in $\mu\text{g}/\text{m}^3$

	zeer goed 0-3
	goed 3-7
	redelijk goed 7-13
	matig 13-20
	tamelijk slecht 20-28
	slecht 28-35
	zeer slecht 35-50
	extreem slecht 50->

De contouren rond de veehouderijen geven de hoogte van de achtergrond geurbelasting naar de omgeving weer: blauw is hoog en staat voor een extreem slecht woon- en leefklimaat, groen is laag en staat voor een goed woon- en leefklimaat.

3.5.2 Analyse van de achtergrond geurbelasting aan de hand van indeling in geurklassen

Zoals besproken in paragraaf 3.4.1 is sprake van een overbelaste situatie als de achtergrond geurbelasting op geurgevoelige objecten gelegen in een woonkern hoger is dan 10 odour units of als de achtergrond geurbelasting hoger is dan 20 odour units op geurgevoelige objecten gelegen in het buitengebied.

Voor de analyse van het woon- en leefklimaat is een nieuwe systematiek gebruikt om verschuivingen in het woon- en leefklimaat beter zichtbaar te maken, om de trends van huidig naar de toekomst beter te herkennen. Voor de geursituatie is per gebied een onderverdeling gemaakt in de volgende categorieën:

- *optimaal+*: het woon- en leefklimaat is (zeer) goed. Het geurhinderniveau is laag, de kans op geurklachten is daarom gering;
- *optimaal*: het woon- en leefklimaat is goed tot redelijk goed. Het geurhinderniveau is redelijk laag, de kans op geurklachten is daarom beperkt;
- *aanvaardbaar*: het woon- en leefklimaat is redelijk goed tot matig. Het geurhinderniveau is redelijk, de kans op geurklachten is aanwezig (aandacht klasse);
- *niet aanvaardbaar*: het woon- en leefklimaat is matig tot slecht. Het geurhinderniveau is hoger dan 10 odour units als het woningen in de bebouwde kom betreft of hoger dan 20 odour units als het woningen in het buitengebied betreft. De kans op geurklachten is bij overschrijding van deze normen voor de achtergrondbelasting aannemelijk.

In tabel 3.3 is samengevat hoe inhoud is gegeven aan de indeling in geurklassen: van optimaal+ ⇒ optimaal ⇒ aanvaardbaar ⇒ niet aanvaardbaar. Daarbij zijn de waarden in odour units vermeld en de bijbehorende milieukwaliteit (zeer goed-goed-redelijk-matig-slecht). Deze indeling wordt gebruikt bij de analyse van effecten en is ook op de geurkaarten weergegeven. Daarmee is een goed beeld te schetsen of de geursituatie verbetert, verslechtert of gelijk blijft ten opzichte van de huidige situatie.

Tabel 3.3: Overzicht met gehanteerde gebiedsindeling, streefwaarden met geurklassen en geurhinderniveaus met kwaliteit van het woon- en leefklimaat.

Gebied	Achtergrondbelasting in odour units (ou _ε /m ³), percentage geurhinder, milieukwaliteit											
	optimaal +			optimaal			aanvaardbaar			niet aanvaardbaar		
	ou	hinder %	milieu-kwaliteit	ou	hinder %	milieu-kwaliteit	ou	hinder %	milieu-kwaliteit	ou	hinder %	milieu-kwaliteit
Woonkernen	0-3	0-5	zeer goed	3-5	5-7	goed	6-10	8-12	goed-redelijk	>10	>12	redelijk ⇒ slecht
Buitengebied	0-10	0-12	redelijk	10-14	12-16	redelijk-matig	14-20	16-20	matig	>20	>20	matig ⇒ slecht

Bovenstaande indeling in geurklassen is gebaseerd op de beoordelingssystematiek van het woon- en leefklimaat op grond van de handreiking bij de Wgv.

De totale geuremissie van alle veehouderijen bedraagt ruim 5 miljoen odour units. Circa 70 procent van deze emissie wordt uitgestoten door de intensieve veehouderijen (IV). De groep aangeduid als ‘Actieplan ammoniak’ bestaat uit totaal 62 veehouderijen waarvan 23 stuks hebben aangegeven om te stoppen voor 2020. De overige 39 veehouderijen hebben aangegeven om door te gaan met hun veehouderij waarbij wordt voldaan aan de eisen van het Besluit emissiearme huisvesting. De stoppers vertegenwoordigen ca. 6 % van de totale geuremissie.

Tabel 4.4 geeft het huidige woon- en leefklimaat weer aan de hand van het aantal woningen per kwaliteitscategorie: optimaal+, optimaal, aanvaardbaar, niet aanvaardbaar.

Tabel 4.4. Huidige geursituatie aan de hand van het aantal geurgevoelige objecten per kwaliteitscategorie woon- en leefklimaat.

H2016

Gebieden	Norm AB	Optimaal+	Optimaal	Aanvaardbaar	Niet aanvaardbaar	Totaal
Kernen						
Nederweert	10	332	1233	1425	12	3002
Budschop	10	-	109	495	1	605
Ospel (kern)	10	-	-	735	254	989
Ospeldijk	10	-	76	14	-	90
Nederweert-Eind	10	-	107	291	27	425
Leveroy	10	240	6	-	-	246
Uitbreidingslocaties						
Hoebenakker	10	-	-	176	18	194
Hoebenakker, fase 4 en 5	10	-	-	6	1	7
Merenveld	10	-	-	51	1	52
Ospel	10	-	-	-	-	-
Ospel-Zuid	10	-	-	-	-	-
Anselberg	10	-	-	3	-	3
Nederweert-Eind (uitbreiding)	10	-	-	-	-	-
Tiskesweij	10	-	30	-	-	30
Leiverse Velden	10	29	-	-	-	29
Bedrijventerreinen						
Panneweg	10	17	187	-	-	204
Ketelaarsweg	20	-	-	16	8	24
Aan Veertien	20	-	-	37	5	42
Buitengebied norm 10 (1.500 m zone)	20	149	265	365	129	908
Buitengebied norm 14	20	291	90	78	24	483
Totaal		1058	2103	3692	480	7333

* Uitbreidingslocatie ‘Nooitgedacht’ maakt onderdeel uit van uitbreidingslocatie ‘Hoebenakker’.

opt+ = kwaliteitscategorie woon- en leefklimaat optimaal+

opt = kwaliteitscategorie woon- en leefklimaat optimaal

aanvb = kwaliteitscategorie woon- en leefklimaat aanvaardbaar

niet aanvaardbaar = kwaliteitscategorie woon- en leefklimaat niet aanvaardbaar

Gebied	Achtergrondbelasting in odour units (ou _e /m ³), percentage geurhinder, milieukwaliteit											
	optimaal +			optimaal			aanvaardbaar			niet aanvaardbaar		
	ou	hinder %	milieu-kwaliteit	ou	hinder %	milieu-kwaliteit	ou	hinder %	milieu-kwaliteit	ou	hinder %	milieu-kwaliteit
Woonkernen	0-3	0-5	zeer goed	3-5	5-8	goed	5-10	8-12	goed-redelijk	>10	>12	redelijk ⇔ slecht
Buitengebied	0-6	0-12	redelijk	6-10	12-16	redelijk-matig	10-20	16-20	matig	>20	>20	matig ⇔ slecht

Tabel 4.4 laat zien dat het overgrote deel van de geurgevoelige objecten zich in de kwaliteitscategorieën Optimaal+, optimaal en aanvaardbaar bevindt (totaal 6.853 van totaal 7.333 geurgevoelige objecten, dit is ca. 93%).

In totaal 480 geurgevoelige objecten bevinden zich in de categorie niet aanvaardbaar. Hiervan zijn er 314 gelegen in de woonkernen en uitbreidingslocaties. De overige 166 objecten zijn gelegen in de bedrijventerreinen en het buitengebied. Opvallend is dat de meeste overbelaste objecten zijn gelegen in woonkern Ospel (254 stuks) en in de 1.500 m zone in het buitengebied (129 stuks).

In tabel 4.5 is de berekende achtergrondbelasting in de huidige situatie weergegeven.

Tabel 4.5 Huidige achtergrondbelasting
H2016

Gebieden	Gem	Min	Max
Kernen			
Nederweert	5,23	2,54	10,92
Budschop	6,02	4,42	11,68
Ospel	9,20	6,77	15,63
Ospeldijk	4,53	3,78	6,15
Nederweert-Eind	7,27	4,56	18,83
Leveroy	1,99	1,61	2,88
Uitbreidingslocaties			
Hoebenakker	9,63	7,56	14,74
Hoebenakker, fase 4 en 5	11,00	9,15	13,38
Merenveld	7,16	5,88	8,96
Ospel	12,67	12,67	12,67
Ospel-Zuid	8,86	8,86	8,86
Anselberg	7,15	6,15	8,14
Nederweert-Eind	8,61	8,27	8,95
Tiskesweij	4,07	3,84	4,32
Leverse Velden	1,92	1,72	2,43
Bedrijventerreinen			
Pannenweg	3,34	2,74	4,30
Ketelaarsweg	15,40	11,16	20,96
Aan Veertien	14,52	10,24	27,90
Buitengebied norm 10	16,45	2,86	289,00
Buitengebied norm 14	6,18	0,00	280,66
Totaal	8,42	0,00	289,42

* Uitbreidingslocatie 'Nooitgedacht' maakt onderdeel uit van uitbreidingslocatie 'Hoebenakker'.

Woonkernen

Uit deze tabel blijkt dat in de woonkernen de gemiddelde achtergrondbelasting in de range ligt van minimaal 1,99 ou_E/m³ in Leveroy tot maximaal 9,20 ou_E/m³ in Ospel.

Dit komt overeen met 4-12% geurhinder en een zeer goed tot redelijk goed woon- en leefklimaat. De gemiddelde achtergrondbelasting in de kernen voldoet aan de gestelde maximale grenswaarde van 10 ou_E/m³ voor woonkernen. Hierbij is een tweedeling tussen kernen een relatief lage waarden (Nederweert, Budschop, Ospeldijk en Leveroy) en relatief hoge waarden (Ospel en Nederweert-Eind).

De maximale achtergrondbelasting in de kernen bedraagt 18,83 ou_E/m³ (Nederweert-Eind). Dit komt overeen met 19% geurhinder en een matig woon- en leefklimaat. Dit is een forse overschrijding van de grenswaarde van 10 ou_E/m³. Ook hier valt op dat de hoogste waarden voorkomen in kernen Ospel en Nederweert-Eind. In de overige kernen is de maximale achtergrondbelasting 11,68 ou_E/m³. Dit komt overeen met 14% geurhinder en een redelijk goed woon- en leefklimaat. De maximale achtergrondbelasting voldoet alleen in kernen Ospeldijk en Leveroy aan de grenswaarde van 10 ou_E/m³.

Uitbreidingslocaties

Uit de tabel blijkt verder dat in de uitbreidingslocaties de gemiddelde achtergrondbelasting in de range van $1,92 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ (Leiverse Velden) tot $12,67 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ (Ospel) is gelegen. Dit komt overeen met 3-15% geurhinder en een zeer goed tot matig woon- en leefklimaat. Voor de plangebieden Hoebenakker, fase 4 en 5 en Ospel wordt niet voldaan aan de grenswaarde van maximaal $10 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ voor woonkernen. De gemiddelde achtergrondbelasting in de overige kernen voldoet wel aan deze grenswaarde.

De maximale achtergrondbelasting in de uitbreidingslocaties bedraagt $14,74 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ (Hoebenakker). Dit komt overeen met 16% geurhinder en een matig woon- en leefklimaat. De maximale achtergrondbelasting voldoet in gebieden Hoebenakker, Hoebenakker, fase 4 en 5 en Ospel niet aan de grenswaarde van $10 \text{ ou}_E/\text{m}^3$.

Bedrijventerreinen

De maximale achtergrondbelasting in de bedrijventerreinen bedraagt 15,4 (Ketelaarsweg). Dit komt overeen met 16% geurhinder en een matig woon- en leefklimaat. Dit is een forse overschrijding van de grenswaarde van $10 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. De maximale achtergrondbelasting in de bedrijventerreinen bedraagt $27,96 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ (Aan Veertien). Dit komt overeen met 25% geurhinder en een slecht woon- en leefklimaat. Opvallend is dat zowel de gemiddelde als de maximale achtergrondbelasting van Pannenweg zeer laag is (gemiddeld $3,34 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ en maximaal $4,30 \text{ ou}_E/\text{m}^3$).

Buitengebied

Uit de tabel blijkt verder dat in het buitengebied de gemiddelde achtergrondbelasting in de range van $6,18 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ - $16,45 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ is gelegen. Dit komt overeen met 9-18% geurhinder en een goed tot matig woon- en leefklimaat. Dit voldoet aan de grenswaarde van maximaal $20 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ voor het buitengebied. Opvallend is dat er een groot verschil zit in de gebieden waarbij de zone van 1.500 meter om de kernen een fors hogere gemiddelde achtergrondbelasting heeft dan het overige buitengebied. In de tabel valt op dat er zeer hoge maximale waarden worden berekend in buitengebied. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat de gemiddelde achtergrondbelasting is berekend op basis van gridpunten. Gridpunten zijn willekeurige rekenpunten. Als een gridpunt boven een emissiepunt van een veehouderij is gelegen dan wordt hier een extreem hoge waarde berekend. Het betekent dus niet dat er woningen zijn die een dergelijke hoge achtergrondbelasting ervaren. De beoordeling van deze hoge maximale waarden in het buitengebied is om deze reden niet relevant.

4.2 Toekomstscenario's vergeleken met de huidige geursituatie

Uitgaande van de huidige situatie is een aantal toekomstscenario's doorgerekend. Hierbij zijn de uitgangspunten voor de groei van de veehouderijen toegepast zoals beschreven in hoofdstuk 3. Er is een berekening gemaakt waarbij de huidige wettelijke geurnormen zijn toegepast (scenario G2016).

Verder zijn in overleg met de gemeente nog 3 sets met alternatieve, strengere normstellingen voor het gehele buitengebied doorgerekend.

De gemeente heeft aangegeven dat de normen van 10 odour units, 8 odour units en 6 odour units voor het gehele buitengebied moeten worden berekend. Met het gehele buitengebied worden de gebieden zone van 1.500 meter en het overige buitengebied bedoeld. In de huidige verordening geldt een norm van 10 odour units in de zone van 1.500 meter en een norm van 14 odour units in het overige buitengebied. Voor de overige gebieden (kernen, uitbreidingslocaties en bedrijventerreinen) zijn in principe de normen uit de huidige verordening gehandhaafd. Daar waar de normen van uitbreidingslocaties en/of bedrijventerreinen niet meer 'spoorden' met die van het buitengebied, zijn de normen toch aangepast. Het is immers niet logisch als in het buitengebied strenge normen worden toegepast, terwijl in plangebieden voor woningen en / of bedrijventerreinen de norm minder streng is.

De huidige geursituatie (H2016) fungeert als referentie voor het scenario met de normen van de huidige verordening (G2016) en de 3 alternatieve scenario's.

De uitgangspunten voor het berekenen van de geursituatie voor de verschillende situaties staan in onderstaande tabel 4.6 weergegeven.

Tabel 4.6 Uitgangspunten toekomstscenario's.

Scenario	A	B	C	D	E	F	G
	Nederweert, Ospel, Nederweert-Eind	Lieverse Velden, Tiskeswei, Panneweg	Plan-gebied Ospel	Merenveld, Hoebenakker, Hoebenakker fase 4 en 5, Anselberg	Ketelaarsweg, Aan Veertien	1.500 meter zone om Nederweert en Ospel	Overig buiten gebied
G2016	1,5	3,0	6,0	8,0	14,0	10,0	14,0
B10	1,5	3,0	6,0	8,0	10,0	10,0	10,0
B8	1,5	3,0	6,0	8,0	8,0	8,0	8,0
B6	1,5	3,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Overige uitgangspunten (geldend voor alle toekomstscenario's):							
Geen omschakeling van grondgebonden veehouderij naar intensieve veehouderij							
Groei van de intensieve veehouderij voor zover de normstelling en de grootte van het bouwblok dit toelaat							
Alleen groei mogelijk op IV-bouwblokken							
Geen groei mogelijk in het extensiveringsgebied (9 bedrijven)							
Bedrijven die meedoen met stoppersregeling groeien niet (emissie standstil)							

4.2.1 Ontwikkelmogelijkheden veehouderijen ontwikkelscenario's vergeleken met de huidige geursituatie

In tabel 4.7 zijn de geuremissies van de veehouderij per deelgebied bij de huidige situatie en de doorgerekende scenario's weergegeven.

Omdat alleen veehouderijen in het verwevingsgebied (gehele buitengebied zonder het extensiveringsgebied) groeimogelijkheden hebben, worden alleen deze veehouderijen (285 stuks) in onderstaande tabel weergegeven¹³.

Tabel 4.7 Geuremissies van de veehouderijen

		H2016	G2016	B10	B8	B6
Categorie	Aantal	ouE/s vergund	ouE/s totaal	ouE/s totaal	ouE/s totaal	ouE/s totaal
Melkrundvee	46	-	-	0	-	0
Overig niet IV	32	-	-	0	-	0
Gemengd met IV	22	35861	54391	50224	49765	44577
Actieplan ammoniak	62	1437367	1437367	1437367	1437367	1434367
Kleine IV (< 2.000 ouE/s)	19	13670	16685	16685	16685	16685
IV	104	3547848	3834495	3734477	3682634	3640755
	285	5034746	5342938	5238753	5186451	5136384

De totale geuremissie van de veehouderijen in het buitengebied kan onder de ontwikkelscenario's toenemen van 5,0 miljoen odour units in de huidige situatie tot ca. 5,3 miljoen odour units uitgaande van de huidige normen. Bij de ontwikkelscenario's is de potentiële emissie 5,2 miljoen odour units (scenario's B10 en B8) en 5,1 miljoen odour units (scenario 13). Ook is uit deze tabel op te maken dat van de 285 veehouderijen de groei met name plaatsvindt in categorieën 'IV' (104 stuks), 'gemengd met IV' en voor een klein deel ook in categorie 'Kleine IV'. Er blijken in deze categorieën nog 113 bedrijven te zijn die in potentie kunnen groeien. Deze veehouderijen hebben een IV-bouwblok. Van deze 113 veehouderijen hebben 5 bedrijven reeds geen ruimte meer op het bouwblok waardoor er bij 108 veehouderijen nog groei mogelijk is.

In tabel 4.8 is aangegeven hoeveel van deze 108 bedrijven op emissie standstil staan door de normstelling, hoeveel bedrijven nog kunnen groeien maar de ruimte op het bouwblok de meest beperkende factor is en hoeveel bedrijven nog kunnen groeien maar de normstelling de meest beperkende factor is.

Tabel 4.8 Groeimogelijkheden en beperkingen van de veehouderijen

	G2016	B10	B8	B6
Categorie				
Emissie standstil door norm	48	55	63	70
Ruimte op bouwblok is bepalend	48	41	36	28
Norm is bepalend	12	12	9	10

Emissie standstil door norm

Zoals verwacht krijgen meer bedrijven te maken met emissie standstil (geen groeimogelijkheden in geuremissie) naarmate de normstelling strenger is. Bij de huidige normstelling zijn dit er 48 (44% van 108 potentiële groeiers), onder de strengste normen (scenario B6) 70 stuks (65%).

¹³ De 9 veehouderijen in het extensiveringsgebied hebben een totale geuremissie van 2.933 odour units. Deze bedrijven hebben verder geen groeimogelijkheden.

In bovenstaande tabellen is ook aangegeven hoeveel bedrijven op basis van de geurnorm nog kunnen groeien maar het bouwblok deze groei beperkt (Ruimte op bouwvlak is bepalend). Als er is aangegeven dat de norm bepalend is, dan kan de geuremissie van het bedrijf nog toenemen maar slechts voor zover de geurnormen dit toelaten.

4.2.2 Woon- en leefklimaat geurgevoelige objecten ontwikkelscenario's vergeleken met de huidige geursituatie

Tabel 4.9 geeft het woon- en leefklimaat berekend op geurgevoelige objecten in de kernen (woningen) weer op basis van de huidige situatie en de toekomstscenario's.

Het woon- en leefklimaat is weergegeven aan de hand van het aantal woningen per kwaliteitscategorie: optimaal+, optimaal, aanvaardbaar, niet aanvaardbaar.

Tabel 4.9 Woon- en leefklimaat woonkernen.

H2016

Gebieden	Norm AB	Optimaal+	Optimaal	Aanvaardbaar	Niet aanvaardbaar	Totaal
Kernen						
Nederweert	10	332	1233	1425	12	3002
Budschop	10	-	109	495	1	605
Ospel (kern)	10	-	-	735	254	989
Ospeldijk	10	-	76	14	-	90
Nederweert-Eind	10	-	107	291	27	425
Leveroy	10	240	6	-	-	246
Totaal H2016		572	1531	2960	294	5357

G2016

Gebieden	Norm AB	Optimaal+	Optimaal	Aanvaardbaar	Niet aanvaardbaar	Totaal
Kernen						
Nederweert	10	254	1204	1523	21	3002
Budschop	10	-	97	507	1	605
Ospel	10	-	-	604	385	989
Ospeldijk	10	-	40	50	-	90
Nederweert-Eind	10	-	107	291	27	425
Leveroy	10	240	6	-	-	246
Totaal G2016		494	1454	2975	434	5357

B10

Gebieden	Norm AB	Optimaal+	Optimaal	Aanvaardbaar	Niet aanvaardbaar	Totaal
Kernen						
Nederweert	10	254	1204	1523	21	3002
Budschop	10	-	109	495	1	605
Ospel	10	-	-	657	332	989
Ospeldijk	10	-	56	34	-	90
Nederweert-Eind	10	-	107	291	27	425
Leveroy	10	240	6	-	-	246
Totaal B10		494	1482	3000	381	5357

B8

Gebieden	Norm AB	Optimaal+	Optimaal	Aanvaardbaar	Niet aanvaardbaar	Totaal
Kernen						
Nederweert	10	288	1204	1489	21	3002
Budschop	10	-	109	495	1	605
Ospel	10	-	-	657	332	989
Ospeldijk	10	-	76	14	-	90
Nederweert-Eind	10	-	107	291	27	425
Leveroy	10	240	6	-	-	246
Totaal B8		528	1502	2946	381	5357

B6

Gebieden	Norm AB	Optimaal+	Optimaal	Aanvaardbaar	Niet aanvaardbaar	Totaal
Kernen						
Nederweert	10	309	1211	1470	12	3002
Budschop	10	-	109	495	1	605
Ospel	10	-	-	729	260	989
Ospeldijk	10	-	76	14	-	90
Nederweert-Eind	10	-	107	291	27	425
Leveroy	10	240	6	-	-	246
Totaal B6		549	1509	2999	300	5357

optimaal+ = kwaliteitscategorie woon- en leefklimaat optimaal+
optimaal = kwaliteitscategorie woon- en leefklimaat optimaal
aanvaardbaar = kwaliteitscategorie woon- en leefklimaat aanvaardbaar
niet aanvaardbaar = kwaliteitscategorie woon- en leefklimaat niet aanvaardbaar

Tabel 4.9 laat zien dat uitgaande van **scenario G2016** (wettelijke normen) ten opzichte van de huidige situatie zich een verschuiving kan voordoen naar de kwaliteitscategorieën aanvaardbaar en niet aanvaardbaar in de kernen Nederweert, Budschop, Ospel en Ospeldijk. In de kernen Nederweert-Eind en Leveroy vinden geen veranderingen plaats ten opzichte van de huidige situatie.

Het woon- en leefklimaat in Nederweert, Budschop, Ospel en Ospeldijk wordt mogelijk slechter, met 140 extra geurgevoelige objecten in de kwaliteitscategorie niet aanvaardbaar. Deze extra geurgevoelige objecten in de categorie niet aanvaardbaar zijn gelegen in de kernen Nederweert (+9) en Ospel (+131). Dit betekent dat de achtergrondbelasting op deze objecten hoger is dan $10 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. Verder zijn er minder objecten in klassen optimaal + en optimaal komen er meer objecten in klassen optimaal en aanvaardbaar.

De **scenario's B10, B8 en B6** laten ook een verslechtering zien ten opzichte van de huidige situatie, maar deze is minder sterk dan bij scenario G2016. Scenario's B10 en B8 resulteren in een toename van 87 geurgevoelige objecten in klasse niet aanvaardbaar ten opzichte van de huidige situatie (+9 in Nederweert, +78 in Ospel). Scenario B6 resulteert in een toename van 6 geurgevoelige objecten in klasse niet aanvaardbaar ten opzichte van de huidige situatie. Deze geurgevoelige objecten zijn allen gelegen in kern Ospel. Met scenario B6 is vrijwel een standstill bereikt op het effect voor de geurgevoelige objecten. Er komt nog slechts een enkel knelpunt bij.

Tabel 4.10 geeft het woon- en leefklimaat berekend op geurgevoelige objecten in de uitbreidingslocaties (woningen) weer op basis van de huidige situatie en de toekomstscenario's.

Tabel 4.10 Woon- en leefklimaat uitbreidingslocaties.

H2016

Gebieden	Norm AB	Optimaal+	Optimaal	Aanvaardbaar	Niet aanvaardbaar	Totaal
Uitbreidingslocaties						
Hoebenakker	10	-	-	176	18	194
Hoebenakker, fase 4 en	10	-	-	6	1	7
Merenveld	10	-	-	51	1	52
Ospel	10	-	-	-	-	-
Ospel-Zuid	10	-	-	-	-	-
Anselberg	10	-	-	3	-	3
Nederweert-Eind (uitbre	10	-	-	-	-	-
Tiskesweij	10	-	30	-	-	30
Leiverse Velden	10	29	-	-	-	29
Totaal H2016		29	30	236	20	315

G2016

Gebieden	Norm AB	Optimaal+	Optimaal	Aanvaardbaar	Niet aanvaardbaar	Totaal
Uitbreidingslocaties						
Hoebenakker	10	-	-	176	18	194
Hoebenakker, fase 4 en	10	-	-	6	1	7
Merenveld	10	-	-	51	1	52
Ospel	10	-	-	-	-	-
Ospel-Zuid	10	-	-	-	-	-
Anselberg	10	-	-	3	-	3
Nederweert-Eind	10	-	-	-	-	-
Tiskesweij	10	-	30	-	-	30
Leiverse Velden	10	29	-	-	-	29
Totaal G2016		29	30	236	20	315

B10

Gebieden	Norm AB	Optimaal+	Optimaal	Aanvaardbaar	Niet aanvaardbaar	Totaal
Uitbreidingslocaties						
Hoebenakker	10	-	-	176	18	194
Hoebenakker, fase 4 en	10	-	-	6	1	7
Merenveld	10	-	-	51	1	52
Ospel	10	-	-	-	-	-
Ospel-Zuid	10	-	-	-	-	-
Anselberg	10	-	-	3	-	3
Nederweert-Eind	10	-	-	-	-	-
Tiskesweij	10	-	30	-	-	30
Leiverse Velden	10	29	-	-	-	29
Totaal B10		29	30	236	20	315

B8

Gebieden	Norm AB	Optimaal+	Optimaal	Aanvaardbaar	Niet aanvaardbaar	Totaal
Uitbreidingslocaties						
Hoebenakker	10	-	-	176	18	194
Hoebenakker, fase 4 en	10	-	-	6	1	7
Merenveld	10	-	-	51	1	52
Ospel	10	-	-	-	-	-
Ospel-Zuid	10	-	-	-	-	-
Anselberg	10	-	-	3	-	3
Nederweert-Eind	10	-	-	-	-	-
Tiskesweij	10	-	30	-	-	30
Leiverse Velden	10	29	-	-	-	29
Totaal B8		29	30	236	20	315

B6

Gebieden	Norm AB	Optimaal+	Optimaal	Aanvaardbaar	Niet aanvaardbaar	Totaal
Uitbreidingslocaties						
Hoebenakker	10	-	-	176	18	194
Hoebenakker, fase 4 en	10	-	-	6	1	7
Merenveld	10	-	-	51	1	52
Ospel	10	-	-	-	-	-
Ospel-Zuid	10	-	-	-	-	-
Anselberg	10	-	-	3	-	3
Nederweert-Eind	10	-	-	-	-	-
Tiskesweij	10	-	30	-	-	30
Leiverse Velden	10	29	-	-	-	29
Totaal B6		29	30	236	20	315

* Uitbreidingslocatie ‘Nooitgedacht’ maakt onderdeel uit van uitbreidingslocatie ‘Hoebenakker’.

Uit tabel 4.10 blijkt dat in de huidige situatie 20 woningen zijn gelegen in een niet-aanvaardbaar woon- en leefklimaat. De meest woningen zijn gelegen in plangebied Hoebenakker (18 stuks). De overige woningen zijn gelegen in plangebied Hoebenakker, fase 4 en 5 en Merenveld. Relatief veel woningen (75%) hebben een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Verder valt op dat de scenario’s geen invloed hebben op het woon- en leefklimaat van de woningen binnen de uitbreidingslocaties. De verdeling van de objecten binnen de kwaliteitsklassen blijft onder alle scenario’s gelijk.

Tabel 4.11 geeft het woon- en leefklimaat berekend op geurgevoelige objecten in de bedrijventerreinen (woningen en bedrijfspanden) weer op basis van de huidige situatie en de toekomstscenario’s.

Tabel 4.11 Woon- en leefklimaat bedrijventerreinen.

H2016

Gebieden	Norm AB	Optimaal+	Optimaal	Aanvaardbaar	Niet aanvaardbaar	Totaal
Bedrijventerreinen						
Pannenberg	10	17	187	-	-	204
Ketelaarsweg	20	-	-	16	8	24
Aan Veertien	20	-	-	37	5	42
Totaal H2016		17	187	53	13	270

G2016

Gebieden	Norm AB	Optimaal+	Optimaal	Aanvaardbaar	Niet aanvaardbaar	Totaal
Bedrijventerreinen						
Pannenberg	10	-	204	-	-	204
Ketelaarsweg	20	-	-	16	8	24
Aan Veertien	20	-	-	36	6	42
Totaal G2016		0	204	52	14	270

B10

Gebieden	Norm AB	Optimaal+	Optimaal	Aanvaardbaar	Niet aanvaardbaar	Totaal
Bedrijventerreinen						
Pannenberg	10	-	204	-	-	204
Ketelaarsweg	20	-	-	16	8	24
Aan Veertien	20	-	-	37	5	42
Totaal B10		0	204	53	13	270

B8

Gebieden	Norm AB	Optimaal+	Optimaal	Aanvaardbaar	Niet aanvaardbaar	Totaal
Bedrijventerreinen						
Pannenberg	10	-	204	-	-	204
Ketelaarsweg	20	-	-	16	8	24
Aan Veertien	20	-	-	37	5	42
Totaal B8		0	204	53	13	270

B6

Gebieden	Norm AB	Optimaal+	Optimaal	Aanvaardbaar	Niet aanvaardbaar	Totaal
Bedrijventerreinen						
Pannenberg	10	14	190	-	-	204
Ketelaarsweg	20	-	-	16	8	24
Aan Veertien	20	-	-	37	5	42
Totaal B6		14	190	53	13	270

Uit tabel 4.11 blijkt dat in de huidige situatie 13 woningen zijn gelegen in de kwaliteitsklasse niet aanvaardbaar. Hiervan zijn er 8 gelegen aan de Ketelaarsweg en 5 in Aan Veertien. De toekomstscenario's hebben geen enkel effect op bedrijventerrein Ketelaarsweg. In Pannenweg vindt wel een kleine verandering van het woon- en leefklimaat plaats. Dit verslechtert in lichte mate, waarbij scenario's G2016, B10 en B8 hetzelfde resultaat opleveren. Bij scenario B6 blijft het woon- en leefklimaat (meer woningen in klasse optimaal+) iets beter dan bij de andere toekomstscenario's. Op bedrijventerrein Ketelaarsweg komt onder scenario G2016 een extra object in klasse niet aanvaardbaar. Op grond van de overige scenario's zijn er geen wijzigingen ten opzichte van de bestaande situatie.

Tabel 4.12 geeft het woon- en leefklimaat berekend op geurgevoelige objecten in het buitengebied (woningen) weer op basis van de huidige situatie en de toekomstscenario's.

Tabel 4.12 Woon- en leefklimaat buitengebied.

H2016

Gebieden	Norm AB	Optimaal+	Optimaal	Aanvaardbaar	Niet aanvaardbaar	Totaal
Buitengebied (1.500 m zone)	20	149	265	365	129	908
Buitengebied (overig)	20	291	90	78	24	483
Totaal H2016		440	355	443	153	1391

G2016

Gebieden	Norm AB	Optimaal+	Optimaal	Aanvaardbaar	Niet aanvaardbaar	Totaal
Buitengebied (1.500 m zone)	20	135	263	376	134	908
Buitengebied (overig)	20	269	106	83	25	483
Totaal G2016		404	369	459	159	1391

B10

Gebieden	Norm AB	Optimaal+	Optimaal	Aanvaardbaar	Niet aanvaardbaar	Totaal
Buitengebied (1.500 m zone)	20	135	262	378	133	908
Buitengebied (overig)	20	275	101	83	24	483
Totaal B10		410	363	461	157	1391

B8

Gebieden	Norm AB	Optimaal+	Optimaal	Aanvaardbaar	Niet aanvaardbaar	Totaal
Buitengebied (1.500 m zone)	20	135	262	378	133	908
Buitengebied (overig)	20	279	100	80	24	483
Totaal B8		414	362	458	157	1391

B6

Gebieden	Norm AB	Optimaal+	Optimaal	Aanvaardbaar	Niet aanvaardbaar	Totaal
Buitengebied (1.500 m zone)	20	147	256	373	132	908
Buitengebied (overig)	20	280	99	80	24	483
Totaal B6		427	355	453	156	1391

Uit tabel 4.12 blijkt dat in de huidige situatie 153 woningen een niet aanvaardbaar woon- en leefklimaat hebben. Dit is 11% van het totaal aantal woningen. De achtergrondbelasting is dan hoger dan 20 odour units. Hiervan zijn 129 woningen gelegen in de zone van 1.500 meter om Nederweert en Ospel. Hier betreft het 14% van de woningen gelegen in de 1.500 meter zone. De overige 24 woningen zijn gelegen in het overige buitengebied.

Uitgaande van de huidige normen (G2016) komen er 6 extra woningen in kwaliteitsklasse niet aanvaardbaar. Het betreft 5 woningen in de 1.500 meter zone en 1 woning in het overige buitengebied. Ook verschuiven een aantal woningen richting een minder goed woon- en leefklimaat.

Scenario's B10 en B8 resulteren in 4 extra woningen in de klasse niet aanvaardbaar ten opzichte van de huidige situatie. Deze woningen zijn allen gelegen in de 1.500 meter. Ook is onder deze scenario's sprake

van verschuiving van het woon- en leefklimaat naar minder goed dan in de huidige situatie. Deze verschuiving is onder scenario B10 iets sterker aanwezig dan onder scenario B8. Onder scenario B6 komen 3 woningen extra in kwaliteitsklasse niet aanvaardbaar te liggen. Deze woningen zijn gelegen de 1.500 meter zone. De verschuiving van de woningen naar klassen met een minder goed woon- en leefklimaat is hier ook aanwezig, zij het nog iets minder uitgesproken dan bij scenario's B10 en B8.

In de gebiedsvisie die ten grondslag ligt aan de huidige verordening is, in afwijking van onderhavige gebiedsvisie, in het Landbouwontwikkelingsgebied getoetst aan een hogere norm voor de achtergrondbelasting. Er is destijds aangenomen dat in het Landbouwontwikkelingsgebied pas bij een achtergrondbelasting hoger dan 32 odour units sprake is van een niet aanvaardbaar woon- en leefklimaat. In onderstaande tabel is de toetsing van de geurgevoelige objecten in het Log aan zowel 20 odour units als aan 32 odour units weergegeven. In het Landbouwontwikkelingsgebied zijn totaal 23 geurgevoelige objecten gelegen.

Tabel 4.13 toetsing overbelaste geurgevoelige objecten in het Log aan 20 odour units en aan 32 odour units

Norm	H2016	G2016	B10	B8	B6
32	8	8	8	8	8
20	12	13	13	13	13

Uit de tabel blijkt dat bij handhaving van de huidige normen er 1 extra object overbelast wordt bij toetsing aan de waarde van 20 odour units. Ook onder de scenario's B10 tot en met B6 blijft dit beperkt tot 1 extra object. Verder valt op dat bij toetsing aan de norm van 32 odour units dit geen verschil oplevert met de huidige situatie. Als de toetsingswaarde hoger wordt gesteld (32 in plaats van 20) is er geen verschil in aantal overbelaste objecten tussen de huidige en toekomstige situatie. Bij een lagere toetsingswaarde is er geen verschil tussen de toekomstige scenario's.

4.2.3 Achtergrondbelasting ontwikkelscenario's vergeleken met de huidige geursituatie

In deze paragraaf wordt de achtergrondbelasting per gebied per scenario vergeleken met de huidige situatie.

In tabel 4.14 is de achtergrondbelasting in de huidige situatie en op basis van de scenario's van de woonkernen weergegeven.

Tabel 4.14 achtergrondbelasting woonkernen

H2016 Gebieden	G2016		B10		B8		B6			
	Gem	Max	Gem16	Max16	GemB10	MaxB10	GemB8	MaxB8	GemB6	MaxB6
Kernen										
Nederweert	5,23	10,92	5,39	11,40	5,38	11,27	5,32	11,05	5,28	11,00
Budschop	6,02	11,68	6,09	11,68	6,05	11,68	6,04	11,68	6,03	11,68
Ospel	9,20	15,63	9,47	15,87	9,41	15,73	9,39	15,71	9,26	15,69
Ospeldijk	4,53	6,15	4,79	6,41	4,65	6,23	4,60	6,21	4,59	6,20
Nederweert-Eind	7,27	18,83	7,28	18,86	7,28	18,86	7,27	18,86	7,26	18,86
Leveroy	1,99	2,88	2,05	2,99	2,03	2,98	2,02	2,91	2,02	2,91

Uit de tabel blijkt dat de gemiddelde achtergrondbelasting bij alle scenario's voldoet aan de norm van 10 odour units voor woonkernen. Hierbij valt op dat de gemiddelde achtergrondbelasting in Ospel en Nederweert-Eind wel relatief hoog is.

Ook valt op dat de maximale toename van de gemiddelde achtergrondbelasting niet hoog is. De maximale toename is 0,27 odour units (Ospel uitgaande van scenario G2016). Onder de scenario's B10, B8 en B6 is de toename minder groot, waarbij de toename onder B10 nog het grootst is en onder B6 het minst groot.

De maximale achtergrondbelasting is in de huidige situatie voor de meeste kernen al hoger dan 10 odour units. Alleen in kernen Ospeldijk en Leveroy voldoet ook de maximale achtergrondbelasting aan de norm van maximaal 10 odour units voor woonkernen. De maximale achtergrondbelasting kan onder de toekomstscenario's nog hoger worden, behalve in Budschop. De maximale toename bedraagt 0,48 odour units en deze doet zich voor in Nederweert bij toepassing van de huidige normen (G2016). Ook in Ospel en Ospeldijk is nog een relatief grote toename mogelijk (0,24 odour units respectievelijk 0,26 odour units).

In tabel 4.15 is de achtergrondbelasting in de huidige situatie en op basis van de scenario's van de uitbreidingslocaties weergegeven.

Tabel 4.15 achtergrondbelasting uitbreidingslocaties

Gebieden	H2016		G2016		B10		B8		B6	
	Gem	Max	Gem16	Max16	GemB10	MaxB10	GemB8	MaxB8	GemB6	MaxB6
Uitbreidingslocaties										
Hoebenakker	9,63	14,74	9,90	15,28	9,84	15,10	9,71	14,84	9,66	14,83
Hoebenakker, fase 4	11,00	13,38	11,42	13,84	11,33	13,70	11,17	13,53	11,12	13,46
Merenveld	7,16	8,96	7,42	9,26	7,28	9,08	7,25	9,05	7,22	9,01
Ospel	12,67	12,67	13,16	13,16	12,89	12,89	12,85	12,85	12,72	12,72
Ospel-Zuid	8,86	8,86	9,12	9,12	8,60	9,00	8,59	8,98	8,51	8,91
Anselberg	7,15	8,14	7,38	8,34	7,13	8,20	7,12	8,20	7,12	8,21
Nederweert-Eind	8,61	8,95	9,44	10,59	9,14	10,00	9,13	9,99	9,11	9,99
Tiskesweij	4,07	4,32	4,11	4,35	4,10	4,35	4,09	4,35	4,09	4,35
Leiverse Velden	1,92	2,43	2,02	2,58	1,98	2,54	1,98	2,54	1,98	2,54

* Uitbreidingslocatie 'Nooitgedacht' maakt onderdeel uit van uitbreidingslocatie 'Hoebenakker'.

Uit de tabel blijkt dat de gemiddelde achtergrondbelasting in de huidige situatie in de uitbreidingslocaties relatief hoog is. Er zijn hierop twee uitzonderingen en dat zijn Tiskesweij en Leiverse Velden. Ook blijkt dat de gemiddelde achtergrondbelasting van Hoebenakker fase 4 en 5 en Ospel al hoger is dan de waarde van 10 odour units voor woonkernen. De achtergrondbelasting kan nog verder toenemen onder alle toekomstscenario's. Hierbij is de toename relatief groot bij Nederweert-Eind uitgaande van scenario G2016 (huidige normen). De toename bedraagt dan 0,82 odour units. Onder de overige scenario's is de toename minder groot. Ook de toename van de maximale achtergrondbelasting is bij Nederweert-Eind het hoogst, namelijk 1,64 odour units. Het is wel opvallend dat ondanks de toename van de achtergrondbelasting in deze gebieden er geen wijzigingen zijn wat betreft het woon- en leefklimaat van de geurgevoelige objecten (zie de vorige paragraaf).

In tabel 4.16 is de achtergrondbelasting in de huidige situatie en op basis van de scenario's in de bedrijventerreinen weergegeven.

Tabel 4.16 achtergrondbelasting bedrijventerreinen

Gebieden	Gem	Max	Gem16	Max16	GemB10	MaxB10	GemB8	MaxB8	GemB6	MaxB6
Bedrijventerreinen										
Pannenberg	3,34	4,30	3,51	4,63	3,51	4,63	3,51	4,60	3,39	4,39
Ketelaarsweg	15,40	20,96	15,82	21,35	15,63	21,16	15,62	21,14	15,52	20,99
Aan Veertien	14,52	27,90	15,79	33,46	14,77	28,20	14,70	28,20	14,60	28,12

Uit de tabel blijkt dat de gemiddelde achtergrondbelasting op de Pannenberg vrij laag is (ca. 3 odour units) en onder alle scenario's ook laag blijft (maximaal 3,5 odour units). De achtergrondbelasting voldoet aan de norm voor woonkernen (maximaal 10 odour units). Voor Pannenberg geldt dit ook voor de maximale achtergrondbelasting, deze bedraagt 4,63 odour units (G2016 en B10).

De gemiddelde achtergrondbelasting in gebieden Ketelaarsweg en Aan Veertien is fors hoger (ca. 14,5 tot 15,4 odour units). Deze waarden voldoen aan de norm voor buitengebied van maximaal 20 odour units. De achtergrondbelasting kan onder de scenario's verder toenemen met maximaal 0,42 odour units (Ketelaarsweg). Ook op basis van de toekomst scenario's voldoet de gemiddelde achtergrondbelasting aan de norm van maximaal 20 odour units. Voor de maximale achtergrondbelasting geldt dit niet. Deze wordt ook in de bestaande situatie al overschreden (maximaal 27,90 odour units in gebied Aan Veertien) en deze kan nog oplopen tot maximaal 33,46 odour units in hetzelfde gebied.

Uit de tabel is op te maken dat naarmate de normstelling strenger is, de toename van de belasting wel minder wordt.

In tabel 4.17 is de achtergrondbelasting in de huidige situatie en op basis van de scenario's in het buitengebied weergegeven.

Tabel 4.17 achtergrondbelasting buitengebied

H2016	G2016	B10	B8	B6	
Gebieden	Gem	Gem16	GemB10	GemB8	GemB6
Buitengebied (1.500 meter zone)	16,45	16,95	16,86	16,80	16,62
Buitengebied (overig)	6,18	6,65	6,47	6,37	6,35

Uit de tabel blijkt de gemiddelde achtergrondbelasting onder alle scenario's voldoet aan de maximale norm van 20 odour units voor het buitengebied. Opvallend is wel dat binnen de 1.500 meter zone om kernen Nederweert en Ospel de achtergrondbelasting meer dan 10 odour units hoger is dan in het overige buitengebied. In de toekomst kan de gemiddelde achtergrondbelasting nog met maximaal 0,5 odour units toenemen (1.500 meter zone, scenario G2016). Ook hier geldt dat naarmate de normstelling strenger is, de toename van de belasting steeds meer beperkt is.

Omdat de maximale achtergrondbelasting in het buitengebied plaatselijk extreem hoog is omdat er is gerekend op willekeurige gridpunten, is dit onderdeel niet relevant en om deze reden niet opgenomen in de tabel.

4.2.4 Beoordeling effect van aangescherpte geurnormen op de omgekeerde werking

In de scenarioberekeningen zijn voor verschillende gebieden andere normen gesteld dan in de huidige verordening. Aanpassing van de geurnormen heeft gevolgen voor de zogenaamde 'omgekeerde werking.'

Een geurnorm betreft de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object. Bij de vergunningverlening wordt aan de norm getoetst. De betreffende norm vertegenwoordigt bij de omgekeerde werking de belangen van de veehouderij. Op een 'geurkaart' is de geurcontour rondom de veehouderij in beeld te brengen. De geurcontour komt overeen met de geldende geurnorm en kan voor iedere norm op een 'geurkaart' worden afgebeeld. Het belang van de veehouderij wordt niet geschaad als binnen de geurcontour al geurgevoelige objecten liggen en het nieuw geurgevoelig object niet dichterbij de veehouderij komt te staan. Bouwen binnen de geurcontour is niet mogelijk als er geen andere geurgevoelige objecten binnen de contour liggen. Bouwen binnen de contour schaadt dan de belangen van de veehouderij.

In de scenario's B10, B8 en B6 zijn strengere normen gesteld voor het gehele buitengebied en ook voor bedrijventerreinen en uitbreidingslocaties (afhankelijk van de toegepaste norm). Het aanscherpen van normen betekent dat er in het kader van de zogenaamde 'omgekeerde werking' rekening moet worden gehouden met grotere geurcontouren. Dit kan betekenen dat in plangebieden voor woningbouw en bedrijventerreinen minder ruimte is voor de realisatie van nieuwe geurgevoelige objecten.

In onderstaand overzicht is (vetgedrukt) de normering aangegeven die gewijzigd is in de scenario's ten opzichte van de huidige verordening.

Tabel 4.17 gewijzigde normstelling in scenario's

Scenario	A	B	C	D	E	F	G
	Nederweert, Ospel, Nederweert-Eind	Lieverse Velden, Tiskeswei, Panneweg	Plan-gebied Ospel	Merenveld, Hoebenakker, Hoebenakker fase 4 en 5, Anselberg	Ketelaarsweg, Aan Veertien	1.500 meter zone om Nederweert en Ospel	Overig buiten gebied
G2016	1,5	3,0	6,0	8,0	14,0	10,0	14,0
B10	1,5	3,0	6,0	8,0	10,0	10,0	10,0
B8	1,5	3,0	6,0	8,0	8,0	8,0	8,0
B6	1,5	3,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0

Dit betekent dat aanpassing van de normen gevolgen kan hebben voor de realisatie van de onderstaande gebieden:

- Uitbreidingsgebied Merenveld (norm 6);
- Uitbreidingsgebied Hoebenakker (norm 6);
- Uitbreidingsgebied Hoebenakker fase 4 en 5 (norm 6);
- Uitbreidingsgebied Anselberg (norm 6);
- Bedrijventerrein Ketelaarsweg (norm 10, norm 8 en norm 6);

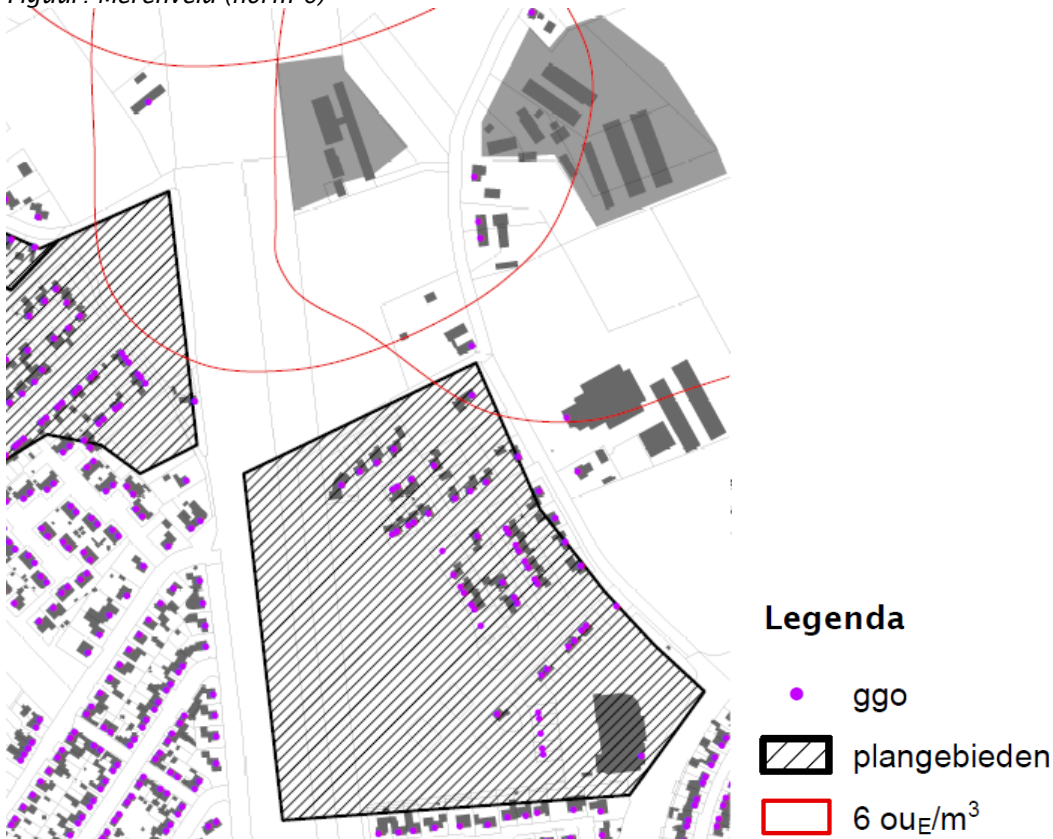
- Bedrijventerrein Aan veertien (norm 10, norm 8 en norm 6).

In deze paragraaf wordt beoordeeld of het aanscherpen van de normen gevolgen heeft voor de realisatie van nieuwbouw binnen deze gebieden.

Uitbreidingsgebied Merenveld (norm 6)

In dit gebied geldt momenteel een norm van 8 odour units. Onder scenario B6 zal een norm van 6 odour units gelden in dit gebied. In onderstaande figuur zijn het betreffende gebied en de contouren van 6 odour units van omliggende veehouderijen weergegeven. Hierbij is uitgegaan van de contour vanaf de rand van het bouwblok. Tevens zijn alle geurgevoelige objecten weergegeven. Gebied Merenveld grenst direct aan de zone van 1.500 meter om Nederweert en Ospel. De geurnorm voor geurgevoelige objecten gelegen in deze zone is bij scenario B6 ook 6 odour units.

Figuur: Merenveld (norm 6)

Uit deze figuur blijkt dat 1 geurcontour gedeeltelijk over het gebied is gelegen. Tevens blijkt dat er al diverse geurgevoelige objecten (waarvoor ook de norm van 6 odour units geldt) op kortere afstand van de betreffende veehouderij zijn gelegen.

Geconcludeerd kan worden dat bij realisatie van woningbouw binnen plangebied Merenveld de belangen van deze veehouderij niet worden geschaad.

Uitbreidingsgebieden Hoebenakker en Hoebenakker fase 4 en 5 (norm 6)

In deze gebieden geldt momenteel een norm van 8 odour units. Onder scenario B6 zal een norm van 6 odour units gelden in deze gebieden. In onderstaande figuur zijn de betreffende gebieden en de contouren van 6 odour units van omliggende veehouderijen weergegeven. Hierbij is uitgegaan van de contour vanaf de rand van het bouwblok. Tevens zijn alle geurgevoelige objecten weergegeven. Gebieden Hoebenakker en Hoebenakker fase 4 en 5 grenzen direct aan de zone van 1.500 meter om Nederweert en Ospel. De geurnorm voor geurgevoelige objecten gelegen in deze zone is bij scenario B6 ook 6 odour units.

Figuur: Hoebenakker en Hoebenakker fase 4 en 5 (norm 6)

Uit deze figuur blijkt dat 3 geurcontouren gedeeltelijk over deze gebieden zijn gelegen. Tevens blijkt dat er al diverse geurgevoelige objecten (waarvoor ook de norm van 6 odour units geldt) op kortere afstand van de betreffende veehouderijen zijn gelegen.

Geconcludeerd kan worden dat bij realisatie van woningbouw binnen plangebieden Hoebenakker en Hoebenakker fase 4 en 5 de belangen van deze veehouderijen niet worden geschaad.

Uitbreidingsgebied Anselberg (norm 6)

In dit gebied geldt momenteel een norm van 8 odour units. Onder scenario B6 zal een norm van 6 odour units gelden in dit gebied. In onderstaande figuur zijn het betreffende gebied en de contouren van 6 odour units van omliggende veehouderijen weergegeven. Hierbij is uitgegaan van de contour vanaf de rand van het bouwblok. Tevens zijn alle geurgevoelige objecten weergegeven. Gebied Anselberg grenst direct aan het overige buitengebied. De geurnorm voor geurgevoelige objecten gelegen in het buitengebied is bij scenario B6 ook 6 odour units.

Figuur: Anselberg (norm 6)

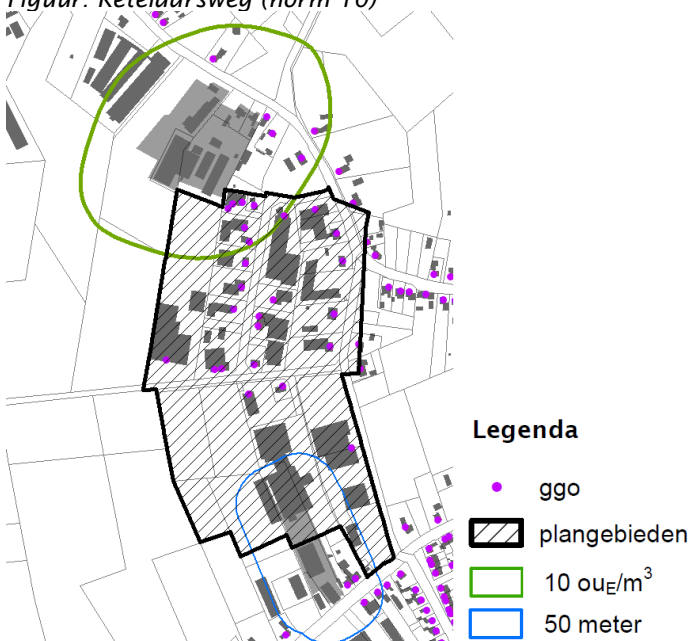
Uit deze figuur blijkt dat 1 geurcontour gedeeltelijk over het gebied is gelegen. Tevens blijkt dat er al diverse geurgevoelige objecten (waarvoor ook de norm van 6 odour units geldt) op kortere afstand van de betreffende veehouderij zijn gelegen.

Geconcludeerd kan worden dat bij realisatie van woningbouw binnen plangebied Anselberg de belangen van deze veehouderij niet worden geschaad.

Bedrijventerrein Ketelaarsweg (normen 6, 8 en 10)

In dit gebied geldt momenteel een norm van 14 odour units. Onder scenario's B10, B8 en B6 zal een norm van respectievelijk 10, 8 en 6 odour units gelden in dit gebied. In onderstaande figuur zijn het betreffende gebied en de contour van 10 odour units van de omliggende veehouderijen weergegeven. Hierbij is uitgegaan van de contour vanaf de rand van het bouwblok. Tevens zijn alle geurgevoelige objecten weergegeven. Bedrijventerrein Ketelaarsweg grenst direct aan de zone van 1.500 meter om Nederweert en Ospel. De geurnorm voor geurgevoelige objecten gelegen in deze zone is onder scenario's B10, B8 en B10 hetzelfde als de norm die geldt binnen het bedrijventerrein.

Figuur: Ketelaarsweg (norm 10)

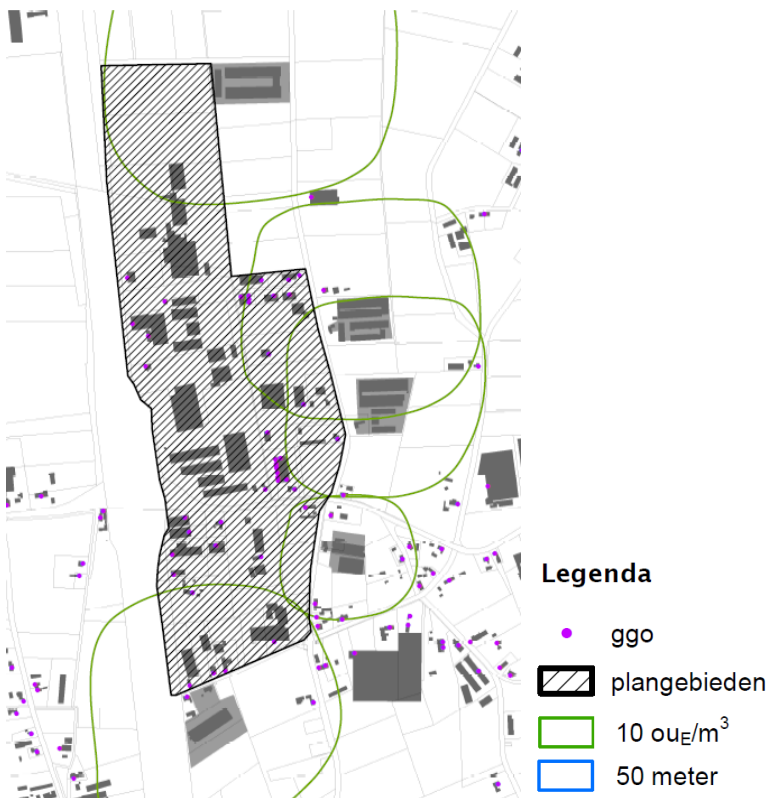
Uit deze figuur blijkt dat 1 geurcontour gedeeltelijk over het gebied is gelegen. Er is nog een veehouderij aanwezig binnen het gebied waarvoor een vaste afstand geldt. De geurnorm heeft hier geen invloed op. Tevens blijkt dat er al diverse geurgevoelige objecten (waarvoor ook de norm van 10 odour units geldt) op kortere afstand van de betreffende veehouderij zijn gelegen. Deze geurgevoelige objecten zijn aan de rand van het bedrijventerrein gelegen tussen de veehouderij en het bedrijventerrein in. Als binnen het gebied een grotere contour geldt (uitgaande van 6 odour units of 8 odour units) dan zijn deze geurgevoelige objecten ook meer beperkend dan geurgevoelige objecten binnen het bedrijventerrein. Om deze reden hoeven de contouren van 6 odour units of 8 odour units niet nader te worden beschouwd, de conclusie blijft immers hetzelfde.

Geconcludeerd kan worden dat bij realisatie van nieuwe geurgevoelige objecten binnen bedrijventerrein Ketelaarsweg de belangen van deze veehouderij niet worden geschaad.

Bedrijventerrein Aan Veertien (normen 6, 8 en 10)

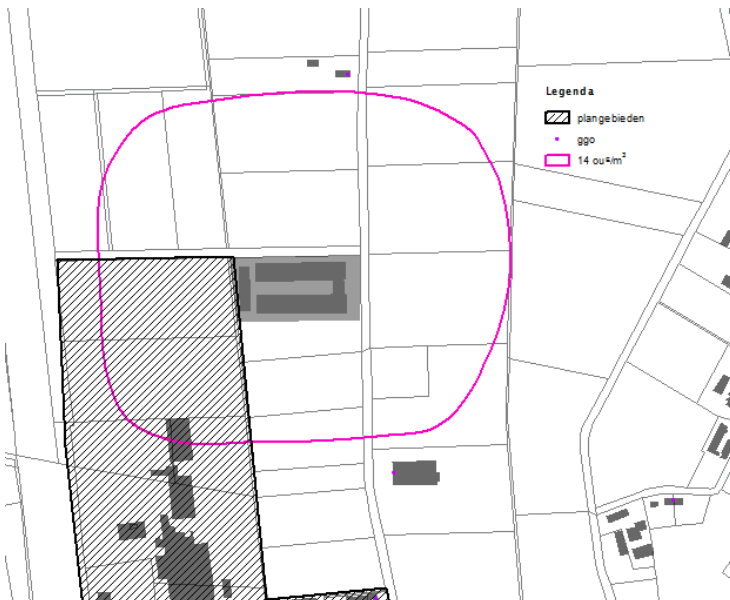
In dit gebied geldt momenteel een norm van 14 odour units. Onder scenario's B10, B8 en B6 zal een norm van respectievelijk 10, 8 en 6 odour units gelden in dit gebied. In onderstaande figuur zijn het betreffende gebied en de contour van 10 odour units van de omliggende veehouderijen weergegeven. Hierbij is uitgegaan van de contour vanaf de rand van het bouwblok. Tevens zijn alle geurgevoelige objecten weergegeven. Bedrijventerrein Aan Veertien grenst direct aan de zone van 1.500 meter om Nederweert en Ospel. De geurnorm voor geurgevoelige objecten gelegen in deze zone is onder scenario's B10, B8 en B10 hetzelfde als de norm die geldt binnen het bedrijventerrein.

Figuur: Aan Veertien (norm 10)

Uit deze figuur blijkt dat 5 geurcontouren gedeeltelijk over het gebied zijn gelegen. Tevens blijkt dat er bij 3 van de 5 veehouderijen al geurgevoelige objecten binnen de 1.500 meter zone (waarvoor ook de norm van 10 odour units geldt) op kortere afstand van de betreffende veehouderij zijn gelegen. Voor 2 bedrijven (het eerste en derde bedrijf gezien vanuit het noorden) geldt dit niet. Voor het meest noordelijk gelegen bedrijf geldt dat binnen het bedrijventerrein het meest beperkende geurgevoelige object is gelegen. Als er nieuwe geurgevoelige objecten binnen de geurcontour worden gerealiseerd op kortere afstand van de veehouderij dan dit bestaande object, wordt deze veehouderij in zijn belangen geschaad. Bij de verdere ontwikkeling van het bedrijventerrein moet derhalve rekening worden gehouden met de geurcontour van dit bedrijf. In de onderstaande figuur is de geurcontour met de norm van 14 ou_e/m^3 van deze veehouderij ingetekend.

Figuur: Aan Veertien (norm 14)

Uit deze figuur blijkt dat er een klein verschil is met de geurcontour van 14 odour units. Hieruit blijkt dat bij een contour van 14 odour units er meer ruimte is voor ontwikkeling van het plangebied. Uitgaande van strengere normen (8 en 6 odour units), wordt de contour nog groter. Er kan om deze reden worden overwogen om voor dit gebied de huidige norm van 14 odour units te handhaven.

Voor het derde bedrijf gezien vanaf het noorden geldt dat het meest beperkende geurgevoelige object voor deze veehouderij is gelegen binnen het bedrijventerrein. Het betreft wel een bestaand geurgevoelig object gelegen op de uiterste rand van het bedrijfsterrein. Omdat dit geurgevoelig object bij een norm van 10 odour units nu reeds het meest beperkende object is, worden de belangen van de veehouderij niet geschaad bij verdere bebouwing binnen het bedrijventerrein. Deze bebouwing zal altijd plaatsvinden op grotere afstand van de veehouderij dan de afstand tussen de veehouderij en dit meest beperkende object. Als binnen het gebied een grotere contour geldt (uitgaande van 6 odour units of 8 odour units) dan zijn deze geurgevoelige objecten ook meer beperkend dan geurgevoelige objecten binnen het bedrijventerrein. Om deze reden hoeven de contouren van 6 odour units of 8 odour units niet nader te worden beschouwd, de conclusie blijft immers hetzelfde.

Geconcludeerd kan worden dat bij realisatie van nieuwe geurgevoelige objecten binnen bedrijventerrein Aan Veertien de belangen van de omliggende veehouderijen niet worden geschaad, met uitzondering van het noordelijke deel van het gebied. Hier moet wel rekening worden gehouden met de contour van één veehouderij. Bij handhaving van de huidige norm is meer ruimte voor ontwikkeling beschikbaar.

4.2.5 Conclusie scenarioberekeningen

In een aantal gebieden in Nederweert staat het woon- en leefklimaat onder druk. Dit is met name het geval in Ospel. Vanwege het relatief grote aantal veehouderijen rondom deze woonkern, veroorzaken deze veehouderijen al een relatief hoge achtergrondbelasting in de huidige situatie (gemiddeld 9,4 odour units en 26% van de woningen gelegen in niet aanvaardbaar woon- en leefklimaat). Elke bedrijfsuitbreiding zorgt voor meer woningen in een slechter woon- en leefklimaat (maximaal 131 extra woningen in een niet-aanvaardbaar woon- en leefklimaat uitgaande van scenario G2016). Op basis van het strengste scenario B6 kan de toename van het aantal woningen in een niet aanvaardbaar woon- en leefklimaat beperkt blijven met maximaal 6 woningen. Uit de tabellen blijkt verder dat de impact van de verschillende toekomstscenario's op de woningen in de uitbreidingslocaties, bedrijventerreinen en het buitengebied niet zo groot is als de impact hiervan op Ospel.

Uit de tabellen blijkt, logischerwijs dat scenario B6 de beste bescherming biedt voor het woon- en leefklimaat in alle gebieden. Opmerkelijk hierbij is wel dat ondanks een toename van de achtergrondbelasting bij de toekomstscenario's, dit geen effect heeft op de klassering van de woningen in de uitbreidingslocaties. De prijs voor een betere bescherming van de kwaliteit van het woon- en leefklimaat is dat veehouderijen worden beperkt in hun mogelijkheden. Van de 108 veehouderijen die nog in potentie kunnen groeien, krijgen 48 bedrijven te maken met emissiestandstil op basis van de meest soepele normen. Als het woon- en leefklimaat de beste bescherming krijgt (scenario B6) hebben 70 veehouderijen geen mogelijkheden meer om de geuremissie uit te breiden.

Tevens is het effect op de omgekeerde werking beschouwd in dit hoofdstuk vanwege het aanscherpen van normen. Uit deze beoordeling blijkt dat eventuele aanscherping van de normen de belangen van de omliggende veehouderijen niet worden geschaad bij realisatie van nieuwe geurgevoelige objecten in de uitbreidingslocaties Merenveld, Hoebenakker, Hoebenakker fase 4 en 5 en Anselberg en op bedrijventerreinen Ketelaarsweg. Bij de ontwikkeling van bedrijventerrein Aan Veertien moet wel rekening worden gehouden met de geurcontour van één veehouderij. Voor de overige plangebieden zijn geen wijzigingen van de geurnormen voorzien, waardoor een dergelijke beoordeling voor betreffende gebieden niet relevant is.

5 Vaste afstanden

De gemeente Nederweert heeft op 7 mei 2013 een geurverordening met onder andere aangepaste vaste afstanden in het kader van de Wet geurhinder en veehouderij opgesteld. In deze verordening is, met betrekking tot de vaste afstanden het volgende vastgelegd:

Bij bestaande (tweede bedrijfs-) woningen bij melkvee- en paardenhouderijen bedraagt de minimale afstand 25 meter. Nieuwe stallen mogen niet binnen de afstand van 50 meter worden gerealiseerd en bestaande stallen mogen niet uitbreiden richting een woning binnen 50 meter. Bij het bepalen of een woning als bestaand aangemerkt kan worden, geldt dat de bouwvergunning uiterlijk op 22 april 2008 moet zijn verleend.

De gemeente heeft de indruk dat de versoepeling van de vaste afstanden zoals deze is vastgelegd in de verordening nog maar nauwelijks nodig is en derhalve ook niet meer hoeft te worden voortgezet.

Er is om deze reden onderzocht in hoeverre de grondgebonden veehouderij (zoals melkvee- en paardenhouderijen) belemmerd wordt in haar ontwikkelmogelijkheden bij toepassing van de wettelijke vaste afstanden. Dit betreft een afstand van 100 meter ten opzichte van woningen gelegen in de bebouwde kom en 50 meter ten opzichte van woningen gelegen in het buitengebied.

Om dit te onderzoeken zijn de wettelijke vaste afstanden van de grondgebonden veehouderijen (totaal 107 stuks), bestaande uit de veehouderijen die in de tabellen zijn aangemerkt als melkrundvee, overig niet IV en gemengd met IV op kaart gezet en is vervolgens bepaald of er geurgevoelige objecten binnen deze afstanden zijn gelegen. Als er geurgevoelige objecten binnen deze afstanden aanwezig zijn dan is dit mogelijk een belemmering voor uitbreiding. In eerste instantie is bepaald of er geurgevoelige objecten binnen de vaste afstand vanaf het bouwblok zijn gelegen. In tweede instantie is beoordeeld of er geurgevoelige objecten zijn gelegen, gemeten vanaf de bestaande bebouwing binnen het bouwblok. Voor de bestaande bebouwing is uitgegaan van de zogenaamde BAG-gegevens (Basisregistraties Adressen en Gebouwen) op peildatum november 2016.

De resultaten zijn weergegeven in tabel 5.1.

Tabel 5.1 potentiële knelpunten bij grondgebonden veehouderij

Bouwblok/bebouwing	Bebouwde kom	Buitengebied	Totaal
Bouwblok	0	45	45
Bebouwing	0	37	37

Uit de tabel blijkt dat, gemeten vanaf de rand van het bouwblok 45 veehouderijen een potentieel knelpunt hebben. Op een totaal aantal bedrijven van 107 is dit 42%. Opvallend is dat de afstand tot de bebouwde kom nergens tot mogelijke knelpunten leidt.

Uitgaande van een vaste afstand om de bebouwing zijn er al 8 potentiële knelpunten minder. Dan heeft nog 35% van de grondgebonden veehouderijen een potentieel knelpunt. Hierbij moet nog worden opgemerkt dat bij het intekenen van de contouren om de bebouwing geen onderscheid is gemaakt tussen dierenverblijven en overige bebouwing (zoals veldschuren en opslagruimtes). Het is dus mogelijk dat er

tussen het dierenverblijf en de bebouwing wel voldoende afstand is en dat er geen belemmering is voor de veehouderij om uit te breiden.

Het werkelijke aantal grondgebonden veehouderijen waar geen uitbreiding meer mogelijk is, is minder dan 37 stuks. Vaak zijn er op het bouwblok nog diverse mogelijkheden om het emissiepunt of de stal zodanig te verplaatsen dat er wordt voldaan aan de vereiste afstanden. Om hier een verdere inschatting van te maken is bij de 37 veehouderijen waar mogelijk een knelpunt is, beoordeeld hoeveel vrij oppervlak er nog aanwezig is op het bouwblok. Hierbij is uitgegaan van het bouwblok zonder het oppervlak dat is gelegen binnen 50 meter van het betreffende geurgevoelige object. Op deze manier is de ruimte die vanwege de vaste afstand van 50 meter niet kan worden benut niet meegerekend. Het te benutten oppervlak is gemiddeld nog 56% van het totale oppervlak. Bij 4 bedrijven is het vrije oppervlak minder dan 30%. Bij het merendeel (89%) is nog wel ruimte om uit te breiden danwel stallen te verplaatsen.

Bij het eventueel verkleinen van de afstanden in een geurverordening is het van belang dat het woon- en leefklimaat voor de omgeving op een aanvaardbaar peil blijft. Normaliter wordt dit alleen bereikt als het aantal dieren waarvoor kortere afstanden gelden ook beperkt blijft. In de verordening wordt dan gesteld dat een kortere afstand alleen geldt voor bedrijven met een bepaalde beperkte omvang. Dit betekent dan dat alleen (zeer) kleine veehouderijen profiteren van het verkorten van de vaste afstanden. Gelet hierop in combinatie met het feit dat er op het bouwblok van de meeste veehouderijen voldoende ruimte is om het emissiepunt of de stal zodanig te verplaatsen dat er wordt voldaan aan de vereiste afstanden, is het niet nodig om andere dan de wettelijke vaste afstanden toe te passen.

Verder blijkt uit de analyse dat de meeste grondgebonden veehouderijen (met potentiële knelpunten) zijn gelegen binnen de zone van 1.500 meter om Ospel en Nederweert (26 veehouderijen van totaal 35 stuks). Aangezien de achtergrondbelasting vanwege de intensieve veehouderij in dit deel van het buitengebied in de bestaande situatie al relatief hoog is, is het ook niet wenselijk om de afstanden voor vaste afstandsdieren te verkorten. Er gelden weliswaar geen geuremissiefactoren voor de betreffende dieren maar ook deze dieren veroorzaken geur. Uitbreiding van de grondgebonden veehouderijen geeft dan ook meer kans op geurhinder voor de omgeving. Dit geldt des te meer in de gebieden waar het woon- en leefklimaat vanwege geurhinder reeds onder druk staat, zoals in de 1.500 meter zone om Nederweert en Ospel. Om deze redenen is het niet wenselijk om de vaste afstanden voor de grondgebonden veehouderijen te versoepelen.

6 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk worden de conclusies behandeld zoals deze kunnen worden getrokken uit het uitgevoerde geuronderzoek met betrekking tot de normstellingen en de vaste afstanden. Op basis van deze conclusies worden aanbevelingen gedaan voor de toe te passen normen en vaste afstanden.

Samenvattende conclusies

1. Huidige geursituatie

De veehouderijen in de gemeente Nederweert stoten in de huidige situatie ruim 5 miljoen odour units aan geurstoffen uit. Circa 70 procent van deze emissie wordt uitgestoten door de intensieve veehouderijen (IV).

Als gevolg geuruitstoot van ruim 5 miljoen odour units is de achtergrond geurbelasting lokaal hoog, maar gemiddeld genomen wordt (ruim) voldaan aan de toetswaarden voor de achtergrond geurbelasting van 10 odour units voor de woonkernen en 20 odour units voor het buitengebied. De lokale situatie met een hoge achtergrondbelasting is als volgt te beschrijven:

- Het huidige woon- en leefklimaat in de woonkernen van gemeente Nederweert voldoet gemiddeld aan de gestelde maximale achtergrondnorm van 10 odour units maar staat in sommige kernen wel onder druk. Dit geldt met name voor woonkern Ospel waar 254 woningen een hogere achtergrond geurbelasting hebben dan de norm van 10 odour units en het woon- en leefklimaat en daarom als niet aanvaardbaar woon- en leefklimaat wordt beoordeeld.
- Het woon- en leefklimaat in het buitengebied voldoet gemiddeld aan de gestelde maximale achtergrondnorm van 20 odour units. Verspreid in het buitengebied bevinden zich 129 woningen met een achtergrond geurbelasting hoger dan 20 odour units en daarom als niet aanvaardbaar woon- en leefklimaat beoordeeld.
- Opvallend is dat per gebied grote verschillen zijn. Zo is in de zone van 1.500 meter om Nederweert en Ospel sprake van een relatief hoge achtergrondbelasting. In de huidige situatie hebben 460 woningen een achtergrondbelasting hoger dan de achtergrondnorm en het woon- en leefklimaat is daarom als een niet aanvaardbaar woon- en leefklimaat beoordeeld. Hiervan zijn 294 woningen gelegen in de woonkernen met een achtergrond geurbelasting hoger dan 10 odour units en 166 woningen in het buitengebied met een achtergrond geurbelasting hoger dan 20 odour units (inclusief de bedrijventerreinen).

2. Mogelijke toekomstige geursituatie: scenario's

In de gebiedsvisie zijn vier scenario's doorgerekend. Eerst een scenario met de huidige geurnormen en vervolgens drie scenario's met andere geurnormen voor het buitengebied:

- de huidige geurnormen;
- een geurnorm van 10 odour units in het buitengebied;
- een geurnorm van 8 odour units in het buitengebied;
- een geurnorm van 6 odour units in het buitengebied.

Uit analyse van de bouwblokruimte is gebleken dat 108 intensieve veehouderijen voldoende ruimte op het bouwblok hebben. Bij deze scenario's is aangenomen dat de veehouders deze ruimte in de toekomst volledig zullen benutten (nieuwe stal bouwen c.q. meer dieren gaan houden). Opgemerkt moet worden dat deze toekomstgerichte verkenning van de geursituatie, ook wel de worstcase benadering wordt genoemd, maar er toe dient om inzichtelijk te maken waar de knelpunten met geur kunnen ontstaan en overwogen kan worden om andere geurnormen te gaan hanteren. De scenario's

met huidige en andere geurnormen zijn doorgerekend op de effecten voor burgers (woon- en leefklimaat) en veehouders (ontwikkelmogelijkheden c.q. emissieruimte).

2.1 Scenario met huidige geurnormen

Bij de huidige geurnormen hebben 48 van de 108 bedrijven te maken met emissiestandstil (44%). Dit wil zeggen dat de geurnorm geen vrije emissieruimte biedt voor deze bedrijven. Voor de overige 60 veehouderijen bieden de huidige geurnormen een onbenutte emissieruimte van ca. 300.000 odour units. Dit betekent dat de totale geuremissie van de veehouderijen kan toenemen van 5,0 miljoen odour units in de huidige situatie tot ruim 5,3 miljoen odour units in de toekomst.

Als gevolg van deze toename met 300 duizend odour units kan het woon- en leefklimaat lokaal verslechteren en kunnen er 147 woningen bij komen (t.o.v. de huidige situatie) met een achtergrond geurbelasting hoger dan de geurnorm van 10 en 20 odour units voor respectievelijk de woonkernen en het buitengebied en waar daarom het woon- en leefklimaat als niet aanvaardbaar wordt beoordeeld. Dit doet zich alleen voor in woonkernen Nederweert (+9) en Ospel (+131) en in het buitengebied (+6).

2.2 Scenario's met een geurnorm van 10 of 8 odour units in het buitengebied

Gelet op de resultaten (zie hoofdstuk 4.2) verschillen de effecten van de geurnormen van 10 en 8 odour units op het woon- en leefklimaat nauwelijks van elkaar en zijn onder een noemer samen te vatten.

Bij de geurnorm van 10 odour units hebben 55 van de 108 bedrijven te maken met emissiestandstil (54%) en bij 8 odour units hebben 63 van de 108 bedrijven te maken met emissiestandstil (58%). Dit wil zeggen dat de geurnorm geen vrije emissieruimte biedt voor deze bedrijven. Beide normen bieden de overige veehouderijen een onbenutte emissieruimte van ca. 200.000 odour units. Dit betekent dat de totale geuremissie van de veehouderijen kan toenemen van 5,0 miljoen odour units in de huidige situatie tot bijna 5,2 miljoen odour units.

Door de toename met 200 duizend odour units kan het woon- en leefklimaat lokaal verslechteren en kunnen er 91 woningen bij komen (t.o.v. de huidige situatie) met een achtergrond geurbelasting hoger dan de geurnorm van 10 en 20 odour units voor respectievelijk de woonkernen en het buitengebied en waar daarom het woon- en leefklimaat als niet aanvaardbaar wordt beoordeeld. Het merendeel van deze 91 woningen bevindt zich in woonkern Ospel.

2.3 Scenario's met een geurnorm van 6 odour units in het buitengebied

Bij de geurnorm van 6 odour units hebben 70 van de 108 bedrijven te maken met emissiestandstil (65%). Dit wil zeggen dat de geurnorm geen vrije emissieruimte biedt voor deze bedrijven. Voor de overige 36 veehouderijen biedt de geurnorm van 6 odour units een onbenutte emissieruimte van ca. 100.000 odour units. Dit betekent dat de totale geuremissie van de veehouderijen kan toenemen van 5,0 miljoen odour units in de huidige situatie tot bijna 5,1 miljoen odour units.

Ondanks de toename met 100 duizend odour units verslechtert het woon- en leefklimaat nauwelijks; er kunnen 6 woningen bij komen (t.o.v. de huidige situatie) met een achtergrond geurbelasting hoger dan de geurnorm van 10 en 20 odour units voor respectievelijk de woonkernen en het buitengebied en waar daarom het woon- en leefklimaat als niet aanvaardbaar wordt beoordeeld. Deze 6 woningen bevinden zich in woonkern Ospel.

3. Afstanden grondgebonden veehouderijen

Er heeft tevens een onderzoek plaatsgevonden naar de vaste afstanden bij grondgebonden veehouderijen. Bij 35% van het totale aantal grondgebonden veehouderijen is mogelijk sprake van een knelpunt indien de wettelijke vaste afstanden worden toegepast vanaf de bestaande bebouwing op het bouwblok. In de meeste gevallen biedt het bouwblok nog voldoende ruimte om de stallen te verplaatsen danwel de emissiepunten te verplaatsen zodat alsnog wordt voldaan aan de afstandseisen. De meeste grondgebonden veehouderijen met een mogelijk knelpunt zijn gelegen in een gebied met een relatief hoge achtergrondbelasting. Het verkorten van de afstanden voor de grondgebonden veehouderijen kan leiden tot extra geurhinder voor de omgeving. Om deze redenen is het verkorten van de vaste afstanden in Nederweert niet wenselijk.

Afwegingen en aanbevelingen

Uit de geurberekeningen blijkt dat toepassing van de huidige normen kan resulteren in een verslechtering van het woon- en leefklimaat en een fors aantal extra woningen die te maken krijgen met een niet aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Het toepassen van andere (scherpere) geurnormen in het buitengebied biedt een betere bescherming van het woon- en leefklimaat. De laagste norm van 6 odour units in het buitengebied biedt de meeste bescherming waarbij het woon- en leefklimaat niet of nauwelijks kan verslechteren ten opzichte van de huidige situatie. Deze normstelling gaat echter gepaard met de meeste beperkingen voor de veehouderij.

Vergeleken met de geurnorm van 6 odour units bieden de geurnormen van 10 en 8 odours de veehouderijen meer emissieruimte voor ontwikkeling, maar minder bescherming voor het woon- en leefklimaat. Vergeleken met de huidige situatie kunnen er 91 woningen bij komen met een achtergrond geurbelasting hoger dan de achtergrondnorm. Het merendeel van deze 91 woningen bevinden zich in woonkern Ospel.

Uit de resultaten blijkt dat de effecten van de geurnormen van 10 en 8 odour units op de emissieruimte en het woon- en leefklimaat weinig tot niet van elkaar verschillen c.q. gelijkwaardig aan elkaar zijn. De beide geurnormen van 10 en 8 odour units verschillen wel van elkaar wat betreft de vrije emissieruimte per bedrijf. Bij de geurnormen van 10 odour units hebben 55 van de 108 bedrijven te maken met emissiestandstil (54%) en bij 8 odour units hebben 63 van de 108 bedrijven te maken met emissiestandstil (58%).

Op grond van het voorgaande zijn de volgende overwegingen van belang:

- omwille van het woon- en leefklimaat verdient de geurnorm van 6 odour units de voorkeur, maar deze norm heeft als nadeel dat de emissieruimte voor ontwikkeling van de veehouderijen fors beperkt wordt en dat een groot aantal individuele veehouderijen geen vrije emissieruimte heeft (emissiestandstil; 70 van de 108 bedrijven; 65%);
- de huidige geurnormen bieden de veehouderij de meeste vrije emissieruimte voor ontwikkeling en het minste aantal individuele veehouderijen krijgt te maken met een emissiestandstil als gevolg van de normen. Het nadeel van de huidige normstelling is echter dat het kan leiden tot een forse verslechtering van het woon- en leefklimaat;
- de geurnormen van 8 en 10 odour units bieden een redelijke emissieruimte voor ontwikkeling van de veehouderij, die weliswaar kan leiden tot een verslechtering van het woon- en leefklimaat, maar waarvan het effect beperkt blijft tot 91 woningen (met name in de woonkern Ospel).

Gelet op het voorgaande is de volgende afweging te maken: de geurnormen van 8 en 10 odour units in het buitengebied bieden een redelijke balans tussen ontwikkelingsruimte voor de veehouderij en het woon- en leefklimaat. Van deze beide normen verdient de geurnorm van 10 odour units de voorkeur, omdat bij deze geurnorm minder veehouderijen te maken krijgen met een emissiestandstil. Dit heeft indirect ook een gunstig effect op het woon- en leefklimaat omdat veehouders dan eerder geneigd zijn om nieuwe en emissiearme stalsystemen toe te passen. Als er geen of nauwelijks ruimte voor ontwikkeling meer is (zoals bij de geurnorm van 8 odour units), blijven ook meer verouderde stallen in gebruik omdat de aanpassing van de stallen dan relatief duurder is (er staan te weinig baten tegenover). De verouderde stallen veroorzaken meer geuroverlast dan nieuwe stallen.

Met betrekking tot het hanteren van een geurnorm van 10 odour units in het buitengebied zijn nog de volgende opmerkingen te maken:

- a. Bij de geurnorm van 10 odour units hebben 55 van de 108 bedrijven te maken met emissiestandstil (54%). Dit wil zeggen dat de geurnorm geen vrije emissieruimte biedt voor deze bedrijven. Wanneer de bedrijven willen ontwikkelen (bouwblok benutten) moeten zij de 50% regeling van de Wet geurhinder en veehouderij toepassen bij de vergunningverlening. Dit zal leiden tot een lagere emissie van deze bedrijven. Immers, deze bedrijven overschrijden de geurnorm en de helft van de emissiereductie die zij behalen door het toepassen van een emissie reducerend stalsysteem moet ten goede komen aan het verlagen van de emissie waarbij de andere helft mag worden gebruikt voor het houden van meer dieren. Dit effect c.q. deze emissiereductie is in de geurberekening voor deze geurgebiedsvisie niet meegenomen, maar biedt wel perspectief op een beter woon- en leefklimaat in de toekomst.
- b. Uiterlijk 1 januari 2020 zullen naar verwachting 23 veehouderijen hun bedrijf beëindigen in het kader van het actieplan ammoniak. Deze stoppers vertegenwoordigen een totale geuremissie van ca. 0,3 miljoen odour units. Dit is 6% van de totale geuremissie in Nederweert. In de berekeningen van deze gebiedsvisie is er geen rekening mee gehouden dat deze geur op termijn uit het gebied verdwijnt.
- c. De uitgevoerde geurberekeningen zijn een 'worstcase' benadering (opvullen bouwblokruimte). Doorgaans is dit niet een situatie die werkelijkheid zal worden, maar deze scenarioberekeningen zijn uitgevoerd om de knelpunten met het oog op het woon- en leefklimaat te verkennen. Ook is uitgegaan van groei van alle bedrijven die nog bouwblokruimte hebben, hieronder zitten bijvoorbeeld ook hobbymatige veehouderijen. In werkelijkheid zal de toename van de emissie om deze redenen fors lager zijn¹⁴. Het toepassen van de meest strenge norm (6 odour units) is om deze redenen niet nodig.

¹⁴ Het niet inrekenen van deze verwachte afname van de geuremissies is overigens bewust gedaan zodat de toekomstige geursituatie in ieder geval niet wordt onderschat.

Gelet op het voorgaande wordt een goede balans tussen zorg voor het woon- en leefklimaat en voldoende ruimte voor de veehouderij gevonden in de normstelling van 10 odour units voor het buitengebied. Het woon- en leefklimaat geniet dan wel een extra bescherming ten opzichte van de huidige normering, terwijl de veehouderijen niet onnodig worden beperkt. Door ruimte te laten voor ontwikkeling, wordt innovatie en het toepassen van emissiearme stalsystemen meer gestimuleerd dan bij strengere normen. Dit zal ook het woon- en leefklimaat meer ten goede komen. Verouderde stallen blijven immers langer in gebruik als de benodigde investeringen te weinig rendement opleveren.

Verder is het belangrijk om periodiek een evaluatie te maken van de gebiedsvisie en om actief aan de slag te gaan met het intrekken van de zogenaamde 'lege' vergunningen en de vergunningen van de stoppende veehouderijen. Hierdoor kan het woon- en leefklimaat al sterk worden verbeterd.

Op grond van bovenstaande conclusies en afweging bevelen wij aan om de volgende normen en vaste afstanden te hanteren:

- Norm 1,5 odour units voor kernen Nederweert, Ospel en Nederweert-Eind
- Norm 3 odour units voor plangebieden voor woningbouw Lieveuse Velden en Tiskeweij en bedrijventerrein Pannenweg
- Norm 6 odour units voor plangebied voor woningbouw Ospel
- Norm 8 odour units voor plangebieden voor woningbouw Merenveld, Hoebenakker, Hoebenakker fase 4 en 5 en Anselberg
- Norm 10 odour units voor bedrijfsterrainen Ketelaarsweg en Aan Veertien¹⁵
- Norm 10 odour units voor zone 1.500 meter om Nederweert en Ospel
- Norm 10 odour units voor het overige buitengebied
- Vaste afstand van 100 meter ten opzichte van de bebouwde kom
- Vaste afstand van 50 meter ten opzichte van het buitengebied

Tevens bevelen wij aan om:

- De achtergrond geurnorm voor het Log van 20 odour units in plaats van 32 odour units te hanteren. Uit het onderzoek is gebleken dat dit geen verschil oplevert met de huidige situatie. Zowel bij de huidige normen als bij de scenario's blijft het effect beperkt tot één extra geurgevoelig object (woning) dat daardoor als overbelast kan worden gezien.
- De huidige geurverordening in te trekken en om over twee jaar de geurverordening opnieuw te evalueren.
- Een actief intrekingsbeleid te voeren in het kader van de 'lege' vergunningen en de vergunning van stoppers in het kader van het Actieplan Ammoniak.

¹⁵ Een discussiepunt voor Aan Veertien is of de norm van 14 odour units voor dit gebied moet worden gehandhaafd in verband met de geurcontour van één veehouderij die gedeeltelijk over het bedrijventerrein is gelegen. Zie ook paragraaf 4.2.4.